

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ES NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-82. SZ. (SZERKESZTŐSEG),
1-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ES KÖNYVNYOMDA)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLO

ELŐFIZETESI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZÖRÖSE.
EGYES SZÁM 12 FILLER, VASARNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VIII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM.
1931 JANUÁR 20. KEDD.

12 FILLER

A magyar kartell-törvény

Magyarországon évek óta kívánták különösen a mezőgazdasági körök, a kartelek megrendszabályozását. A kívánság egyre erőteljesebb formában jelentkezett és végül a kormány nem tudott kitérni az elől, hogy a kartell-törvény iránt a lépéseket meg ne tegye.

A kartell-törvénytervezet bizottsági tárgyalásával megindult a hars a kartell-törvény hívei és ellenségei között. A legélesebb fejtűvel vívták meg a küzdelmet egy olyan probléma körül, amely már évtizedek óta foglalkoztatta a tudományos, mint a gyakorlati világ elsőrendű szakembereit. Az első kérdés, amely itt felvetődik, az, hogy szükséges-e egyáltalán a kartell-törvény, lehet-e a kartelekkel szemben a közgazdaság sérelme nélkül eredményesen eljárni és ha lehet, milyen eszközök biztosítják ennek az eljárásnak sikerét.

Vegyük az első kérdést, amelyre a válasz könnyű abból a szempontból, hogy rámutathatunk a magánvállalatok által teremtett monopolisztikus helyzeteknek a fogyasztóközönséget kizsákmányoló következményére. Hiszen a példák nem egész sora áll rendelkezésre, amely mindazt bizonyítja, hogy a kizsákmányolás lehetséges.

Ezért nem kétséges, hogy a kartell-törvényre szükség van, annál is inkább, mert a vállalatok, kartelek és trösztök útján való szervezkedési folyamata közgazdasági természetű és ezt a természetességét nem lehet törvényen kívüli állapotban hagyni, hanem azt törvényes elismerésben kell részesíteni. Azok, akik a kartell-törvény szabályozása ellen szólnak, tulajdonképpen csak attól félnek, hogy a kartellszabályozás véget vet a kartelek önkénykedésének és így ők maguk is károsodnak.

Sokkal fontosabb és nagyobb jelentőségű az a kérdés, hogy a kartelekkel szemben, ha azok az árdiktatúrával visszaélnének, hogyan lehet eredményesen eljárni. Ez a kérdés azért nehéz, mert az állam nem vállalhatja magára az igazságos ár megállapításának feladatát. Hiszen állandóan olvashatunk kimutatásokat arról, hogy ez és ez a kartell mennyivel drágábban állapítja meg az árakat és ezzel kizsákmányolja a fogyasztókat. Az ilyen adatokra a kartell azonnal tud válaszolni és ugyan csak adatokat publikál, hogy az árakat olcsóbban nem számíthatja. Nehéz igazságot tenni, különösen azért, mert az államnak nincsenek olyan szakértői közegei, akik az áralkulációkkal teljesen tisztában volnának és megbízhatóan ellenőrizni tudnák a kartel-

Harcias hangulatban kezdődött a Népszövetség ülészaka

Curtius német külügyminiszter erőyes tiltakozása a tisztségek betöltése miatt.

Genf, január 19. A népszövetségi tanács megnyitó ülésén elsősorban néhány, a titkárság által javasolt személyi változtatásokhoz járult hozzá. Lövedayt, Anglia képviselőjét a pénzügyi osztály igazgatójává nevezték ki; Stopanit, Olaszország képviselőjét a gazdasági osztály igazgatójává és Haast, Franciaország képviselőjét a közlekedési osztály igazgatójává nevezték ki.

Curtius, német külügyminiszter

— a népszövetségi tanács német képviselője — megütközésének adott kifejezést, hogy most még ilyen fontos tisztségeket töltenek be, noha már folyamatban van a titkárság üzemzetésének reformja. Véleménye szerint ezeknek a tisztségeknek a betöltése ilyen módon sérti a kisebb hatalmak érdekeit, amelyek ígéretet kaptak arra, hogy a titkárságban nagyobb szerephez fognak jutni.

A Népszövetség tanácsa tudomá-

sul vette Curtius tiltakozását. Ezután a legközelebbi ülés programjának megállapításával foglalkoztak s megállapodtak abban, hogy szerdán fogják tárgyalni a felső-sziléziai német kisebbség panaszát a lengyel választásokon ért sérelmek miatt.

Ezután Henderson megnyitotta a tanács nyilvános ülését, a közönség és a sajtó nagy érdeklődése mellett. A napirend egyelőre nem érint fontosabb kérdéseket.

Apponyi beszéde Magyarország jogászainak tiltakozó nagygyűlésén

A magyar jogászok a világ minden jogásztestületének tiltakozó memorandumot küld.

Budapest, jan. 19. Az ország jogásztársadalma vasárnap Apponyi Albert gróf, az Ügyvédi Kamara disztagnának elnöklésével nagygyűlésre ült össze, hogy tiltakozzon a trianoni békeparancs jogfosztásai ellen. Az Ügyvédi Kamara nagytermét zsúfolásig megtöltötte az előkelő jogászokközönség. Minden jogásztestület képviseltette magát. — Az egységes bírói és ügyvédi vizsgáló bizottság részéről Juhász Andor, a Kuria elnöke és Degré Miklós, a budapesti Tábla elnöke jelentek meg, a Magyar Tudományos Akadémiát Berzevicsy Albert, Wlassics Gyula báró és Balogh Jenő nyugalmazott miniszterek képviselték, a Magyar Jogász Egylet megbízásából Szász Béla igazságügyi államtitkár és Fodor Ármán ny. kuriai tanácselnök jelentek meg. A Magyar Külügyi Társaságot Márffy-Mantunó Rezső meghatalmazott miniszter és Eötvösvényi Olivér udvari tanácsos képviselte. A budapesti, debreceni, szegedi és pécsi tudományegyetemek is elküldték képviselőiket és jelen voltak az egr, miskolci és kecskeméti jogakadémiák, valamint az összes ügyvédi kamarák és a közjegyzői kamara kiküldöttei.

Apponyi Albert gróf nyitotta

árak jogosságát. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ya feltűnő aránytalanságokat nem lehetne megállapítani. De ezt is csak akkor, ha van olyan szerv, amely a kartelek üzletpolitikáját állandóan figyeli. Ezért volna szükség kartellhivatalra, de a kormány kartell-törvénytervezete erre még nem terjed ki.

Ilyen körülmények között a kartelek visszaéléseinek felderítésére a legjobb módszer az volna, hogy

meg a jogásztársadalom tiltakozó gyűlését:

— Ebben a teremben — kezdte beszédét — egybegyűlt az egész magyar jogászvilág. Eljöttek mind azok, akik a jog szolgálatában találják magasztos hivatásukat és annak különböző feladatait teljesítik. Eljött a bíró, a jogtudor, az ügyvéd és a közjegyző. Az előkészítőbizottság engem illetett ennek az illusztris jogásztársaságnak elnöki székébe. Ezt a rendkívüli megtiszteltetést annak tulajdonítom, hogy a gyűlés olyan feladatot akar megoldani, amely érinti a politikát is és tudják rólam, hogy politikai működésem minden gyakorlatiassága mellett is feltétlenül a jog alapján állok. A magyar jogászvilág ünnepélyes gyűlése abból a célból ült össze, hogy felhívjuk az egész világ jogtisztelőinek figyelmét a hallatlan igazságtalanságra, amelyet a trianoni békeszerződéssel elkövettek.

— A magyar jogásztársadalom azt akarja kimutatni, hogy a nemzetközi jog formáinak látszólagos megtartásában durván megsértették nemzetünkkel szemben a jog lényegét. Szerződést irattak velünk alá, amelyből hiányzik az egyik fél szabad akaratnyilvánítása. Formai jogot létesítettek, a

mely ellentétben áll a jog szükség szerű tartalmával, az igazságosság és az organikus társadalmi és nemzeti létfeltételekkel, amiknek formába öntése pedig a tételes jognak hivatása. Egy nagy valótlanságról, egy ellentmondásról akarja a magyar közönség lerántani a leplet, amelyet ha fentartanak, lerombolja a tételes jog tekintélyét és veszélyezteti a világ békéjét.

Apponyi nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszéde után Székács Aladár dr. közgazdászati bíró, a francia-magyar vegyesbíró-ság tagja, ismertette a memorandumot, amelyben a magyar jogásztársadalom a külföldi jogász-közönség figyelmét felhívja a trianoni békeparancs jogi lehetetlenségeire. Beszéde során rámutatott arra, hogy a világháború leginkább a nemzetek jogát nyomta el. A győzők a világ jogrendjét is a legyőzöttek közé sorozták és ilyen felfogásból születhetett meg a békeszerződés, amelyet egyoldalúan rákényszerítettek a legyőzött államokra. A jogászvilágnak kell a békeszerződések revízióját kezdeményezni, mert ők látják elsősorban szükségét, hogy a jogelveket az egész nemzetközi jog területén visszaállítsák. A magyar jogászvilág memorandumában leginkább

viszonyok szabályozására szorítottak.

Mindenesetre annyi előnyt jelent majd a kartell-törvény, hogy lesz szerv, amely adott esetekben a közvélemény nyomására hivatalból is kénytelen lesz egyes kartelek árutullépésével foglalkozni. Ha tehát ez a törvény nem is elégit ki teljesen, mindenesetre haladást jelent a kartellkérdésben maga a törvény megalkotása is.

—oooOooo—

azt kellett kidomborítani, hogy a revizióra elsősorban nem nekünk, magyaroknak van szükségünk, hanem a franciáknak és az angoloknak.

Az ismertető előadás után Papp József dr. udvari tanácsos, felsőházi tag, a budapesti Ügyvédi Kamara elnöke szólalt fel. Köszönetet mondott Apponyi Albert grófnak, amiért a tiltakozó gyűlés elnökségét vállalta és köszönetet mondott Székács Aladár dr. közgazdász bírónak a memorandum megszerkesztéséért. — Ezután Östör József dr. országgyűlési képviselő és Krisztián Sándor egyetemi tanár szólaltak fel. Kérték a közgyűlést, hogy néhány módosi-

tást tegyenek a memorandum szövegén.

Apponyi Albert gróf válaszolt a felszólalásokra. — Hangsúlyozta, hogy kötetekre terjedő munkát nem lehet összeállítani, mert azt el sem olvasnák és így minden panaszunkat nem lehet felvenni. A memorandum csak a legkiválóbb jogszövegeket tárgyalja. A naggyűlés a memorandum eredeti szövegét egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Németh Gyula dr. a szombathelyi ügyvédi kamara nevében mondott köszönetet a magyar jogásztársadalomnak, amiért a szombathelyi ügyvédi kamara tervét valóra váltotta.

Károlyi Gyula magyar külügy-miniszter tanácskozásai Genfben

Genf, január 19. Károlyi Gyula gróf ma felkereste Henderson angol külügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott, — majd a népszövetség kisebbségi osztályának vezetőjénél reggelizett. Károlyi Gyula gróf a délelőtti folyamán találkozott Zalesky lengyel külügyminiszterrel, akivel szintén hosszabb megbeszélést folytatni.

A népszövetség tanácsa a zárt ülésen úgy döntött, hogy Oroszországot és Törökországot is meghívja az értekezletre.

Curtius dr., német külügyminiszter ma két óra hosszáig megbeszélést folytatott Grandival, amelynek során a népszövetség napirendjén szereplő kérdésekben folytattak barátságos eszmecsere-t.

Ötszázmillió svájci frankos kölcsön a keleteuropai mezőgazdaság segítésére

Nemzetközi mezőgazdasági hitelbank felállításának terve.

Genf, január 19. A páneurópai értekezleten ma folytatták a gazdasági problémák tárgyalását. — Curtius dr., német külügyminiszter nagy érdeklődés mellett szólalt fel és hatalmas beszédben fejtegette az általános aktuális kérdéseket és a kedvezményes vámok rendszerét. A mezőgazdasági hitelek problémája terén azt ajánlotta, hogy 500 millió svájci frankos köl-

csönt biztosítsanak a délkelet-európai államok számára. Ennek a hatalmas kölcsönnek a folyósítása egy nemzetközi mezőgazdasági hitelbank felállítása révén történne s ez a bank a népszövetség ellenőrzése alatt működne. Számít ebben a hatalmas hitelakcióban a nemzetközi fizetések bankjának a közreműködésére is.

Robbanás és tűz a Siemens művek telepén

Berlin, január 19. Vasárnap este a lichtenbergi elővárosban nagy tüzvész pusztított. A Siemens-művek széngyártmányainak raktártelepén kigyulladt egy raktárház s a nagy viharban percek alatt átterjedte ka lángok a szomszédos raktárpulverekre is. Az egyik raktárban oxigéntartályok voltak, amelyek a nagy hőség következtében óriási detonáció mellett felrobbantak.

A légnyomás ereje oly nagy volt, hogy a környező épületek falai beomlottak. A német főváros csaknem valamennyi tűzvédelmi részvétel és az oltásban résztvettek a környékbeli tűzvédelmi csapatok is. A tüzoltók megfeszített munkája ellenére is átcsaptak a lángok a Siemens-mű-

vek gyári főépületére és a műhelyekre is. Az óriási tüzet csak este tíz órakor sikerült lokalizálni és elhárítani a lángok további terjedését. A nagy lángok az egész fővárosban láthatók voltak s ezért óriási tömeg vette körül a Siemens-műveket, úgy hogy nagyobb rendőri csapatok tudták csak távoltartani a kíváncsiakat a tűz színhelyétől. A gyári főépületét sikerült megmenteni, a raktárházak és a melléképületek azonban teljesen elpusztultak.

Az oxigénraktár robbanása nyomán a légnyomás olyan nagy volt, hogy a távolabban fekvő utcákban is betörték az ablaküvegek. Az anyagi kár felbecsülhetetlenül nagy.

—000000—

Szén, koks és tüzipa

a legjobb minőségben, legolcsóbb árban beszerezhető:

Gabányi utca Láng Miklós

Debrecen legrégebbi üzletében
CSAPO-UTCA 28. SZÁM ALATT. — TELEFON: 4-49.

Bethlen miniszterelnök vasárnap utazik Bécsbe

Bécs, január 19. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök bécsi tartózkodásának a programja a következő: Bethlen gróf magyar miniszterelnök vasárnap, január 25-én este érkezik Bécsbe. Hétfőn megtekinti a Collegium Hungaricumot, a magyar történelmi intézetet, délelőtti látogatást tesz Ender dr. szövetségi kancellárnál,

majd Schober dr. szövetségi kancellárt keresi fel. Utána Miklas szövetségi elnök fogadja a magyar miniszterelnököt, akinek tiszteletére reggeli lesz. Délután az állami levéltárat tekinti meg. Este a látogatások viszonzása után fogadás lesz Ender dr. szövetségi kancellárnál, aki vendégül látja a magyar miniszterelnököt.

Franciaországban az aranykészlet okoz gazdasági krízist

Páris, jan. 19. A képviselőház ülésén Painade miniszter kifejtette, hogy a munkanélküliség egyre növekszik, a kereskedelmi mérleg deficitet mutat, a kiskereskedelem árai 14 százalékkal emelkedtek. A gazdasági válság egyik

oka — ugymond — a francia aranykészlet túlságosan gyarapodása, továbbá, hogy Franciaország nem megy elég messze a behozott áruk megadóztatása terén. Franciaországnak exportálni kellene aranykészletéből.

Meglesz a gazdasági megegyezés Ausztriával

Csütörtökön érkezik Budapestre az osztrák delegáció.

Budapest, január 19. A múlt héten tudvalevően a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés előkészítésére a magyar delegáció Bécsbe utazott és több napon át tárgyalt az osztrák kormány kiküldöttjeivel. Ezek az előkészítő megbeszéléseken az osztrákok előterjesztették kívánásait, amelyeket a magyar delegáció tudomásul vett. A magyar delegáció a múlt hét végén visszaérkezett Budapestre és a kormány elé terjesztette az osztrák kívánásokat, amelyek fölött beható tanácskozás indult meg, az összes érdekeltek bevonásával. Ez a tanácskozás fogja eredményezni azokat az utasításokat, amelyek alapján a magyar delegáció a tárgyalást az osztrákokkal folytatni fogja.

Az osztrák delegáció, értesülésünk szerint, csütörtökön érkezik Budapestre és nyomban folytatja a magyar kiküldöttekkel a tárgyalást. Beavatott helyen egy lát-

ják, hogy mindkét oldalon megvan a legteljesebb jóakarata és a kölcsönös jószándék mellett sikerülni is fog a megegyezés.

Budapest, január 19. Khuen-Hedervary Sándor gróf, a külügyminiszterium első osztályfőnöke nyilatkozatot tett a sajtó számára, az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalásokról. Kijelentette, hogy a magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalás nehézségei két okból származnak. Először az osztrákok emelni akarják a vámtételeket s ezért vált szükségessé az új szerződés megkötése. Másodsor pedig a magyar érdekeket meg kell védeni. A tárgyalásokon eddig Ausztria és Magyarország részéről a legnagyobb jóindulattal igyekeztek a nehézségeket kiküszöbölni. Arról is folynak a tárgyalások, — hogy nagyobb, kelet felé irányuló export-lehetőséget teremtsenek meg úgy Ausztria, mint Magyarország számára.

76 ezerrel emelkedett a munkanélküliek száma Csehországban a vámháboru óta

Budapest, január 19. Csehszlovákiában a munkanélküliek száma a magyar-cseh kereskedelmi szerződés érvényének megszűnése óta 75 ezerrel emelkedett. A Felvidéken a legminimálisabb a munkanélküliek szaporodása, ennek a magyarázata azonban az, hogy a Felvidéken a gyáripár teljesen megszűnt.

Prága, jan. 19. Friedmann dr

miniszteri tanácsos, a csehszlovák szombaton sajtókonferenciát tartott, amelyen elsősorban a magyar-csehszlovák vámkonfliktussal foglalkozott. Friedmann dr azt a kijelentést tette, hogy a csehszlovák illetékes tényleg hajlandók ezidő szerint új tárgyalásokat kezdeni Magyarországgal, hogy a szerződésenkívüli állapotot likvidálják.

Ebírálták a Hősök temetőjében emelendő emlékműre beérkezett terveket

Első díjjal ifj. Vass Béla és Tóth János tervét tüntették ki.

A Hősök temetőjében emelendő emlékmű tervpályázatára beérkezett pályatervek bírálatát a kiküldött bíráló bizottság dr. Vásáry István polgármester elnöksége alatt befejezte és hétfőn délelőtt meghozta döntését is. Az I. díjjal a 40. sz. pályatervet tüntette ki, amelynek szerzői ifj. Vass Béla okl. építész-mérnök és Tóth János Szombathely, a II. díjat a 4. sz.

pályaterv nyerte, tervezője dr. Leckner Jenő építész műegyetemi rk. tanár Budapest, a III. díjat pedig a 31. sz. pályatervnek ítélte oda, amelynek szerzője Mirgai László debreceni építész-mérnök. A pályatervet a feltételek értelmében a keddi naptól kezdve a Déri múzeum előadótermében 8 napi közszemlére állítják ki, ahol azokat bárki megtekintheti.

Ma a legfontosabb teendő a vidéki városok fejlesztése, hangozlatta Klebelsberg

A Vidéki Lapok Egyesületének elnökeinek diszvacsorája fővédnökének és tiszteletére.

Budapest, jan. 19. A Magyarországi Vidéki Lapok Országos Egyesülete tegnap este diszvacsorát rendezett a Szent Gellért-szállóban gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszternek, az egyesület diszelnökének, továbbá Rubinek István és Kállay Tibor országgyűlési képviselőknél, az egyesület új elnökeinek tiszteletére. A vacsorán a magyar közélet, a fővárosi és vidéki sajtó kiválóságai vettek részt.

Ott voltak Nagy Emil volt igazságügyminiszter, Ugron Gábor v. b. t. t., Fröhvirth Mátyas, Lingner Albin országgyűlési képviselők, vitéz leveldi Kozma Miklós, vitéz Simon Elemér főispán, Wünsch Frigyes, Rákóczy Imre, miniszteri osztálytanácsos, a sajtótónok helyettese, továbbá a vidéki lapok főszerkesztői teljes számban.

Az első felköszöntőt Fröhvirth Mátyas mondotta, aki lelkes szavakkal ünnepelte Magyarországot kormányzóját. Szavait a jelenlévők állva hallgatták végig. Pásztor József a szegedi »Délmagyarország« című lap felolvasó szerkesztője Klebelsberg Kunó gróf kultuszminisztert üdvözölte diszelnökké való megválasztása alkalmából. Hangoztatta, hogy a vidéki újságírók egységesen sorakoztak fel a kultuszminiszter decentralizáló kulturprogramja mellett, mert attól végeredményben a vidéki sajtó felvirágzását is várják. Politikai pártállástól függetlenül az egész vidéki társadalom nevében választottuk diszelnökké gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert és ennek a hétmillió magyarnak nagyrabecsülését hoztál el neki.

Gróf Klebelsberg Kunó az üdvözlésekre válaszolva hangoztatta, hogy a »vidéki« szóhoz jogtalanul tapad a provincializmus ize, mert aki sokat jár a vidéken, az olyan kulturáltságra bukkan ott, amelyet Budapest is nehezen lehet feltalálni. — Már régóta behatóan foglalkozik a vidéki városok ügyével. Azokat a cikkeket, amelyeknek részben megválasztását köszönheti sokszor félremagyarázták, úgy kommentálták, mintha a főváros ellen akarna állást foglalni. Ez távol állott tőle.

A kiegyezés szükség volt az egy milliós főváros kiépítésére Bécs elhelyezése szempontjából. — ma azonban legfontosabb teendő a vidéki városok fejlesztése, mivel Budapest kulturáltságai nem elegendők ahhoz, hogy egész Magyarország területét bevilágítsák fényükkel. Ellettképes vidéki konglomerátumokra van szükség. — Meg kell

vizsgálni összetételét, mindenütt a város egyéniségének megfelelő programot kell összeállítani. Ha ilyen bevezető programot és egységes koncepciókat állítanánk fel egész vonalon, nincsen kétsége aziránt, hogy ezzel érvényt tudnánk szerezni a gondolatnak és barátokat a vidéki városoknak a parlamentben és a minisztériumokban. Ennek a városfejlesztő munkának a vidéki újságírók a főmunkásai.

Mikor az egyesület diszelnökségét elfogadta, egyszersmind komolyan magáévá tette a vidéki sajtó ügyét is. Kéri, hogy tekintsek őt munkatársnak ebben a nagy munkában, amely mindnyájuknak szentügye.

A hosszantartó tanssal fogadott beszéd után Frank Pál az egyesület ügyvezető társelnöke köszöntötte az egyesület elnökeit. Kállay Tibor a maga és elnöktársai nevében megköszönte az üdvözlést. — A vacsorán még több felszólalás hangozott el. Végül felolvasták Almássy Lászlónak a képviselőház elnökének és Szudy Elemér miniszteri tanácsosnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének üdvözlő táviratát.

TRAFIKRABLÁS TISZAFÜREDEN.

Eger, január 19. Néhány nappal ezelőtt Tiszafüreden kirabolták a legfogalmasabb dohánytözsédét. A csendőrség most kinyomozta, hogy a betörést Nagy Sándor, Zvahó József, ifj. Kálmán és György és egy kiskorú földműves követett el.

A Méliusz könyvkereskedés könyvújdonosságai.

Csathó Kálmán: A Katalin fürdő	5.—
Farkas Imre: Legszebb versei	4.60
H. R. Haggard: A két D. Arcy	6.30
Herceg Ferenc: Emberek, urak és nagyurak	5.—
R. Hichens: Allah kertje (The Garden of Allah) I—II.	8.—
P. Gulácsy Iván: Pax Vobis I—III.	15.—
Orbók Attila: A véres mesegyé	3.60
Osváth Tibor: Tizen nyugat felé I—II.	4.80
Simonfay Margit: Villa Marina	5.—
Strinberg: A vörös szoba	5.60

Méliusz

Debrecen. Ferenc József ut 26. sz. Telefon 2—70.

Gyilkosság a Studióban

A nagyközönség, amely korunk modern mulattatója, a mozi iránt oly nagy kíváncsisággal viselkedik: egyáltalán nem ismeri a felvevő műtermek, a hatalmas filmgyárak benső életét. Sok ember akad még ma is — különösen Magyarországon, — aki nem tudja, hogy a »studió« szó a filmgyárak hatalmas felvételi csarnokát jelenti, az öltözők, gépteremek és színpadok szövevényével együtt.

Külön törvénye, erkölce és élete van a stúdió világának, amelyben sztár és statisztika egyaránt ugyanazért küzd: a közönség kegyéért és ezáltal az érvényesülésért. Csillagok szaladnak le szempillantás alatt az égről, ha a film megbukik és az utolsó kis görblől

lesz nagy nő, ha alkalma nyílik egy filmben feltűnni.

Alkalom — ezt kergeti mindenki a stúdió világában és az alkalom, a »chance« lázas kergetése közben az eszközökben nem igen válogatósak — hiszen már gyilkosságot is követtek el egy-egy jó filmszerepért. Egy ilyen, megtörtént esetet dolgoz fel a berlini UFA legújabb bűnügyi filmje és ezt a filmet az *Uránia* fogja bemutatni szerdától kezdve. Az izgalomban bővelkedő képből *Gerda Maurus*, a Hold Asszonya címszereplője a főszereplő.

Az *Uránia* ugyanebben a műsorában még egy nagy filmet ad, ennek a címe: *Az utolsó kalendár* és főszereplője a ritkán látott Norma Scheerer.

A cseh kémszervezet legújabb trükkje

Apróhirdetés útján szerzi meg a magyar állampolgároktól a hazatérő adatokat.

Jól értesült helyről kapott tájékoztatás szerint a csehszlovák csábító ígéretekkel telt apróhirdetések útján akarnak jöhízemű magyar embereket Magyarországra elvinni kémkedésre begratolni.

Hónapok óta fővárosi és vidéki napilapokban: »Iparvállalat«, »Pengő«, »Boldogság« stb. jellegű apróhirdetések jelennek meg, amelyekben címírókat, amatőr-fényképészeket stb. keresnek alkalmas alkalmazásra, vagy pedig jó jövedelmű férfiak vagy gazdag hozománnyal rendelkező lányok keresnek maguknak élettársat. A jelentkezőkhöz válaszként küldött leveleken »Kuhár András Szinyov-Sivinia Slovensko«, vagy »Szinyey Merse István ur megbízásából Kuhár András« volt, mint feladó feltüntetve.

A jó jövedelem, vagy pedig előnyös házasság reményében természetesen tömegesen jelentkeztek Kuhárnál; a jelentkezők levelezése azonban egy-két levélváltás után oly irányba terelődött, hogy többen rájöttek arra, miszerint »Kuhár« őket az elhelyezkedés ürügye alatt hazatérésre akarja felhasználni.

Ugyanis a jelentkezőktől olyan teljesítményeket, életrajzi leírást vagy hivatali beosztásukra vonatkozó adatokat kér, amelyek fenti megállapodást kétségtelenné teszik.

A bevezetett nyomozás kétséget kizárólag megállapította, hogy a Kuhár név mögött egy külföldi kémiroda rejtőzködik és a levelezések folyamán olyan adatokat és fényképeket igyekeznek Magyarországról és a Magyarországgal barátságos viszonyban levő államokról beszerezni, melyek a cseh-

szlovák haderők érdekeit vannak hivatva szolgálni.

A csehszlovák kémszervezet nem átalította ezen becstelenséget dr. Szinyey Merse István nevéhez felhasználni, hogy ezen ósregi, becsületes magyar névvel a jöhízeműek között bizalmat keltsen. Annál könnyebben tehetné ezt, mert hiszen közismert, hogy Szinyey Merse István a felvidéken a megszűlés előtt főispán volt, igen exponált politikai állást töltött be és ott társadalmilag közismert, nagyrabecsült személyiség volt. De kevesen tudják azt, hogy őt igaz magyarsága miatt a csehszlovákok a Felvidékről kiűldötték és így nem állhat módjában a levelekben említett felvidéki üzleti és ipari vállalkozásokhoz alkalmazottakat keresni, vagy azok részére Magyarországon képviselőket felállítani.

Az illetékes hatóságok ezután is felhívják a közönséget, hogy a fentvázoltakhoz hasonló ígéretekkel és felszólításokkal ne hagyják magukat megtéveszteni, mert jöhízeműleg adott felvilágosításokkal akaratlanul is elősegítik a Magyarország ellen dolgozó kémszervezetek működését. Mindazok pedig, akik fent említett apróhirdetésekkel megtévesztve, az állítólagos Kuhár-ral levélváltásokba becsajtkoztak, tartásuk hazafias kötelességüknek, hogy ezen körülményt Budapest, a m. kir. belügyminiszterium VII. B) osztályánál, első kerület, Horthy Miklós ut 24. szám alatt, vidéken pedig a legközelebbi rendőr-, vagy csendőrhatalóságnál jelentsek be és a válaszleveleket egyidejűleg szolgáltatassák be.

BUTOROK saiat készítményűek
legolcsóbb árban beszerezhetők
Bálint Sándor Piac-u. 85. szám.

Az intim sarokban

(!) — Hát hiszen kétségtelen, hogy mindabban, amit mond, sok igazság van. Ostobaság volna tagadni, hogy itt bajok nincsenek, hogy itt nem vergődnek az emberek nagy tömegei — kevés kivétellel mindenki — a sokszor már elviselhetetlennek látszó küzdelemben a csupasz létért. Mindig Heine jut eszembe, ha hallom az emberek panaszát, ha felbug a keservük: »Kezdetben kétségbeestem, most már minden odavan s aztán mégis elviseltem, csak ne kérdjétek, hogyan«. Így vagyunk mi is valahogy, mint az a szegény Heine volt a maga nagy szerelmi bánatában. Tíz esztendeje panaszkodunk nap-nap után, ez már elviselhetetlen és látja mégis csak megvagyunk valahogy. Nem valami fényesen, elismerem. A konyakot már régen nem iszom a feketém mellett, kávéházba is csak vasárnap járok...

— Szofizmák. Nem arról van szó, mi van, hanem arról, mi lehetne. Azt én is látom, hogy kinosan, keservesen éldegélünk. Hogyan? csakugyan ne kérdezzük. De el tudok képzelni a mai nyomoruságos viszonyok mellett is jobb életet. Olyan intézkedéseket, amelyek enyhítik a szenvedéseket, a kormányzás művészeinek olyan koncepcióit, amelyek az emberi élet színvonalát emelik. Beteg ez az ország. A mai helyzet — úgy tetszik előttem, hogy egy orvosi műszóval éljek — szervült. Se előre, se hátra. Inkább hátra. Nem tudom belátni, micsoda nagy vesztélyt rejtegetne, ha a nagy beteg kórógyához az eddigi, elismerem, lelkiismeretes és kiváló tudású orvos helyett, megköszönve fáradozásait, egy másik orvost hívnának. Engedje meg, hogy feltételezzem, az új orvos se küldené a másvilágra a páciensét. De hátha megfordulna a válság? Bethlen...

— Helyben vagyunk. Nézzem körül itt ebben a kávéházban. Az a nagy asztal ott a kereskedők törzs asztala, amott van a fajvédőké, mellette a gazdáké, ott tulnán a doktoroké és így tovább. Mindenütt a beszéd tárgya, — mi lehetne más? — a nehéz élet. És minden asztalnál minden ember jobban tudja a dolgokat, mint Bethlen. Az egyik a tisztviselők fizetésemelését követeli, a másik a forgalmi adó eltörlését, a harmadik a kartekek megrendszabályozását, a negyedik a gazdák megsegítését, intenzívebb vámpolitikai védelmet, az ötödik a társadalombiztosító reformját és így tovább, a hatodik... hetedik... tizedik... Ebben a kávéházban minden ember azt hiszi magáról, hogy ő jobban tudná csinálni a dolgokat, mint ez a rettenetes Bethlen...

— Csupa szarkazmus. Ugy látom, Ön se adhat mást, mint ami lényege. De azt csak mégis beláthatja, hogy egy kronikus betegnél egy új orvos megjelenése új reményeket váltana ki, amire annyira szükségünk volna, egy új gyógy mód a javulás lehetőségeit vetítene a szenvedő elé és talán maga is nagy tényezője lehetne a talpraállásnak...

— Megbocsásson, hogy félbeszakitom, de ez már — hogy divatos közhelyek szólamaival éljek — száz százalékgig pont az én esetem. Már évek óta kinlódok a gyomor-bajommal. Az orvosom mindent megtesz, amit csak lehet. Dehát a baj makacs és ő se Isten. Sokszor mondja, rendbe kell jönni ennek a rossz gyomornak. Csak türelem és szigorúan betartani a diétát. Sok

jó emberem van, akik látva milyen rossz borbén vagyok, mind-egyike ajánl valami gyógyszert, biztos hatást. Az egyik meleg borogatást, a másik hideget, a harmadik csukamájolajat, majd hárs-falevél-teát, a Haarlem-olajról meg éppen odát zeng a szomszédom...

— Most én szakitom félbe... a Haarlem-olaj! Én is nagy beteg voltam tavaly. Jártányi erőm se volt már. Egyik professortól a másikhoz vánszorogtam, nem használt semmit. És ez a Haarlem-olaj állított talpra. Megenném a vas-szeget is. Igazán melegen ajánlom...

— Ezt a bővös szert? De látja elfelejti, hogy azok a professorok mennyit reparálgatták, amíg azután a maga csodás olaja elvihette a dicsőséget. Tudom, Nagy Katalint is ezzel gyógykezelték, mégis meghalt időnap előtt, hirtelen. Ejjnye' már hétre jár az idő. Főúr! fizetek. Ilyenkor jön hozzám a doktorom...

— Tegye meg a kedvemért, vegyen egy kis üveggel. Próbálja meg...

— Nem! már én csak a doktorom mellett maradok és a papaverinnél. No Isten áldja. A közügyekről és Bethlenről majd legközelebb folytatjuk. Jó estét!

A munkásszakszervezetek küldöttsége a polgármesternél a munkanélküliség ügyében

Memorandumot nyújtották át.

A debreceni munkásszakszervezetek küldöttsége hétfőn délelőtt Gombossy Zoltán igazgató vezetésével küldöttségileg jelent meg dr. Vásáry István polgármester előtt és a munkanélküliség ügyében újabb memorandumot nyújtottak be a polgármesternek. A küldöttség szónoka Gombossy Zoltán volt, aki rámutatott arra, hogy a munkanélküliség ijesztően nő Debrecenben is. Tudja, hogy a munkanélküliséget a város és a polgármester egyedül nem tudja megszüntetni, mert az államnak is nagyban hozzá kellene ehez járulni, de kéri, hogy tegyenek meg mindent a munkanélküliség csökkentésére.

Vásáry István nagy megértéssel fogadta a küldöttséget és válaszában rámutatott arra, hogy rövidesen összehívja a munkanélküli bizottságot s ez fog újabb konkrét javaslatokat kidolgozni a munkanélküliség csökkentésére. Mindent el fog követni, hogy az egyetemi építkezések is tovább folyjanak és általában minél több közmunkánál kapjanak foglalkoztatást a munkások.

A munkásszakszervezetek beadványát különben főbb vonásaiban a következőkben ismertetjük:

Az egyre inkább fokozódó s az elmúlt éveknel sokkal nagyobb mérvű munkanélküliség arra készítette a debreceni szakszervezeteket, hogy jelen beadványukkal megkeresést intézzenek Méltóságodhoz, amelyben egyrészt a munkanélküliek nyomorának nagyobb mérvű enyhítését kérelmezzék, — másrészt pedig már most fel óhajtják hívni Méltóságod figyelmét azokra a megteendő intézkedésekre, melyek a kora tavasszal munkaal-kalmak megteremtésével véget vetnek a munkanélküliek súlyos nélkülözéseinek.

A munkanélküliség Debrecen város lakosságának ma már több, mint 10 százalékát sújtja s 15.000 lélekre tehető azok száma, akik minden kereset nélkül szenvedik át, részben mint családfenntartók, részben mint családtagok, a hideg téli napokat, s ezek szenvedései most már talán egészen a nyári hónapokig napról napra fokozódnak.

Ara kell kérnünk Méltóságodat, hogy a munkanélküliek segítségét sokkal nagyobb mértékben kiszélesítsen méltóztatásuk, amint az az utóbbi időben megtörtént s e cél kerestülvitele érdekében méltóztatásuk a most folyó népszámlálás idevonatkozó adatait a legsürgősebben feldolgoztatni s ezen adatok alapján mindazoknak a munkanélküli családoknak, akiknek

nincs kenyérkeresőjük, sürgős segítséget nyújtani méltóztatásuk.

Megszámlálhatatlan azok száma, akik semmiféle támogatásban sem részesülnek, sőt még a jelentkezésüket sem veszik figyelembe, — vagy pedig alacsony intelligenciájuknál fogva nem is tudják, hogy hol és milyen módon kell jelentkezniök esetleges támogatásra.

Amidőn a segélyezés irányában a fentebbiekben előterjesztettük óhajainkat, továbbmenőleg már jóeleve felhívjuk Méltóságod figyelmét arra a körülményre, hogy a tavaszi idő beálltával alig van kilátás arra, hogy olyan munkaal-kalmak jelentkezzenek, amelyek a munkanélküliek számbavehető részét munkához tudják juttatni. — Alig van már nagyobb gyárüzem, amely működésben volna s a meglevők is vagy be akarják szüntetni üzemüket, vagy pedig minimálisra óhajtják redukálni személyzetüket. A fa- és vasiparban foglalkoztatott munkások ezrei hiába várják a tavaszi, számukra semmi változást nem fognak hozni az enyhébb napok, mert a gyárak üzemei továbbra is zárva maradnak s az építőiparban foglalkoztatott sokféle szakma munkásainak sincs jelentősebb munkaal-kalomra kilátás.

Az egyetemenél végzett munkálatok és új építkezések befejezéséhez közelednek s ezek alig nyújtanak ma már munkaal-kalmat egy-kétszáz embernek.

Némi reménykedéssel töltött el bennünket az új városháza építésére vonatkozó terv, azonban megdöbbenéssel látjuk, hogy a tervező építésszek elfoglaltságára való utalással ennek a tervnek a megvalósítása is egyre inkább elhúzódik éppen akkor, amikor a legnagyobb szüksége mutatkozik annak, hogy a munkanélküliséget munkaal-kalmakkal enyhítsük.

Nagyon kérjük Méltóságodat, hogy hasson oda minden erejével, hogy ez az építkezés még ez év folyamán megkezdessék s lehetőleg már a kora nyári hónapokban munkaal-kalmat nyújtson.

Eppen a rendkívül kevés munkaal-kalom következtében tiltakozunk kell Méltóságodnál a debreceni Ipartestület által a Simonffy utcai bérházak tatarozása ügyében hozott határozat figyelembevétele ellen.

Az Ipartestület ezen határozatában tiltakozott az ellen, hogy ez a tatarozási munka házilag végeztesse el s azt a kívánságát fejezte ki, hogy ezen munkákat a jövőben kisiparosokkal végeztesse el a vá-

ros. Tudomásunk szerint ezen munkálatok éppen a munkanélküliség enyhítése érdekében rendeltettek el s egy felelős építési vállalkozó felügyelete mellett rogie-bo végeztetett el a tatarozás.

Érthetetlennek tartjuk az Ipartestület tiltakozását egy ilyen, a kisipar vállalkozási körét meghaladó munkánál, mert amíg az Ipartestület a legéberebb módon ügyel arra, hogy a munkások az úgynevezett kontár munka révén valamilyen módon könnyítsék az élet terheit, ugyanakkor az ilyen s a felhőttebb munkások szakképzettségét igénylő munkából is ki akarják zárni a munkásokat.

Úgy véljük, hogy ezt a felfogást Méltóságod nem teheti magáévá s éppen azért tisztelettel kérjük, miszerint az arra alkalmas idő beálltával ezeket a tatarozási munkálatokat továbbra is folytatni méltóztatásuk.

Amikor mindezeket bátrak vagyunk Méltóságod elé terjeszteni, meg kell ragadnunk az alkalmat arra, hogy Méltóságod előtt is tiltakozzunk az ellen, hogy a szervezett munkásságnak akár a munkaal-kalmak teremtése iránt, akár pedig a munkanélküliek segélyezése ügyében megindított egyes akcióit politikumnak minősítsék akár testületek, akár egyesek, akár pedig politikai pártok.

A szakszervezetek a munkásság gazdasági szerveit képezik s amint például birtokos ügyekben, vagy az ipar ügyekben senki sem vonja kétségbe az OMGE vagy a GyOSz véleményezési vagy előterjesztési jogát, éppen úgy munkás ügyekben s a munkásságot érintő kérdésekben a szakszervezetek teljes joggal lépnek fel s aki ebben politikai lépést lát, azt vagy elfogultság vagy pedig a rosszakarat vezeti.

Az OMGE vagy a GyOSz sem foglalja magában az egész ország gazda vagy ipari érdekeltiségét, — mint ahogy aszakszervezetekről se állítjuk soha, hogy ahhoz minden munkás hozzátartozik s így tehát joggal kívánhatjuk, hogy munkás ügyekben a mi véleményünk, a mi előterjesztésünk is meghallgatásra találjon s visszautasítjuk azt a vádat, amely rejtett politikai célokkal gyanúsít meg bennünket mindannyiszor, valahányszor munkásérdekekben szót emelünk.

Tiszteletteljesen kérjük tehát Méltóságodat, hogy a jelen előterjesztésünkben foglaltakat tudomásul venni s azt sürgős és időndalatu elbírálásban részesíteni méltóztatásuk.

Február elsején lesz a Csaba-bál

A bál szezon mindenkor legfényesebb és legelőkelőbb elit-bálja a Csaba-bál volt. A Csaba Bajtársi Egyesület ezidén is megrendezi hagyományos és fényes keretek között bálját, február elsején, az Arany Bika disztermében.

A bál fővédnökei: gróf Bethlen István m. kir. miniszterelnök, dr. Csilléry András, az Országos Orvosszövetség elnöke és dr. Orsós Ferenc ny. r. egyetemi tanár, a Csaba B. E. magistera. A védnökök soraiban megtaláljuk a városi és közelet azon kimagasló alakjait, akik — a mindig legfényesebben sikerülő — Csaba bált rendező Egyesület iránt megértő és pártfogoló melegséggel viseltetnek.

A meghívók a napokban mennek szét. A báliroda 24-én nyílik meg.

A zenét cigány-zenekar és az ujonnan alakult Csaba-zenekar fogja szolgáltatni.

Meleg, telemelő ünnepség keretében leplezte le az Omike néhai nagynevű elnökének, Létay Lajosnak arcképét

Vasárnap délelőtt volt az a nagy szabású és meghatóan mély s bensőséges ünnepség, melyen a feledhetetlen emlékü Létay Lajosnak az arcképét leplezték le, amelyen társadalom színe-java vett részt ezen a megható ünnepségen. A betegség miatt megjelenni nem tudó Gál Samu elnök helyett Fejér Ferenc, a hitközség elnöke nyitotta meg az ünnepi közgyűlést. Kegye-

Létay Lajos portréja, melyet vasárnap leplezték le.

tes szavakban emlékezett meg Létay Lajosról, erről a csupaszív emberről és felkérte dr. Hegedüs Jenőt az emlékbeszéde megtartására. Hegedüs Jenő dr. a fájdalmas emlékezés hangján szólott nagynevű barátjáról. Végigtekintett életén s megmutatta azt a hivatást, amit Létay Lajos öntudatos, gerinces, mindig jó és becsüle-

A Leleplezési ünnepély közönsége.

tes életével betöltött. „Ugy szerette felebarátját, mint önmagát, — mondta dr. Hegedüs Jenő. — És ez a bibliai szeretet végigvonul egész életén. Vigyázott felebarátaira, vezette őket öntudattal, jóindulattal. Létay Lajos az isteni parancs követésével az ifjuság rajongó szeretetével, hazájának, hitének és az emberiségnek ügyét szolgálta. Nemesebb, fennköltebb hivatást ember nem kívánhat magának s hogy Létay Lajos ezt a hivatást nemcsak választotta, de utolsó percig hűséggel be is tartotta, ez az ő legnagyobb dicsősége, mely megörö-

kíti nevét embertársai emlékeztetésében. Létay Lajos egész tekintélyével, minden munkaerejével odaállt az ifjak mellé, áthatotta a llekét minden szenvedésök. A felebaráti szeretet megteremtette gyümölcseit. Az ő példájából merítettünk erőt és utmutatást a közérdekben való áldozatos munkára.

Megfestettük a képét a magyar ifjuság, a jövő nemzedék számára, hogy örök példakép lebegjen a fiatalok előtt Létay Lajosnak az emléke.

Erre lehullott a lepel az ifju Kovács János művész által megfestett élethű és művészi arcképről. A nagyon szép és megható beszédet Fejér Ferenc dr. — az elnök indítványára — jegyzőkönyvileg örökítik meg.

Az Izraelita Ifjak Dalköre által előadott „El Molé Rachamim“ fájdalmas melódiájának elhangzása után Neumann György, a Mielhoe elnöke vette át a képet. Szívbe-markoló szavakkal ecsetelte patrónusuknak: Létay Lajosnak az emléké.

„Ó, ha ez az arc még egyszer megmozdulna és kilépne, mint eleven valóság, a kép síkjából! De az örök ifju ember és igaz férfiú nem él többé. Az Ur Illésként elviszi mind, kiket nagyon sujt és szeret, tüzes, gyors sziveket a dnekik, — ezek a tüzes szekerek!“ És fogadta, hogy Létay Lajos emlékének hű őrzői lesznek, mert az nemcsak a vászonra, de a szívünkbe is berajzolva, örökre él.

A nagyon szép és szívbe-markoló beszédet Fejér Ferenc dr. elnök indítványára jegyzőkönyvben öröki-

titik meg. Majd az énekkar záró melódiájának elhangzása után az elnök megköszönte a művészek az élethű arckép elkészítését és ezzel véget ért a felemelő és megható ünnepség. — Az ünnepélyen Löbl Béla és az izraelita ifjak dalköre gyönyörűen, teljes művészi készséggel adott elő vallásos énekeket.

Sodrony ágvetéte

legjobb minőségű készí

Neumann Műtárgykereskedés 17

Mégis szélhámos a hadifogságból hazatért Szenyák István, akinek a valódi neve Szkenyák István és sohasem járt Debreczenben

Csehszlovákiából azért szökött át Magyarországra, hogy a kitalált mesével adományokat gyűjtsön a hiszékeny emberektől. — Kitalált mese a feketetengeri sziget is.

Beszámolt a »Debreczen« arról, hogy a rendőrségre előállítottak egy Szenyák István nevű embert, aki hosszadalmas történetet mesélt el arról, hogy 15 évet töltött orosz hadifogságban és hosszú ideig raboskodott a Fekete-tenger egy titokzatos szigetén szénbányában, mivel nem akart beállni a vörös hadseregbe. A rendőrségnek gyanus volt Szenyák István meséje, aki debreczeninek mondotta magát, de semmiről sem tudott Debreczenben és teljesen tájékozatlan volt a debreceni viszonyokkal szemben, pedig állítása szerint 18 évet töltött el Debreczenben. Szenyák valószínűsíteni tudta meséjét azzal, hogy a harctérről elmondott elbeszélései megfelleltek a valószínűségnek, csupán a debreceni tájékozatlansága volt gyanus, amit azonban azzal magyarázott, hogy a harctéren kapott légnyomás következtében vesztette el részben emlékezőtehetségét. Sőt jelentkezett egy tanu, Elischer Gyula napszámos is, aki az egyetemi építkezésnél együtt dolgozott a Szenyák apjával, ővele pedig együtt volt a harctéren.

A rendőrség átirattal fordult az országos bünygyi nyilvántartó hivatalhoz Budapestre, ahová felküldték Szenyák ujlényomatát is. A bünygyi nyilvántartó hivataltól aztán tegnap megérkezett a válasz, amely leleplezte a mesélő hadifoglyot. A bünygyi nyilvántartó hivatal ugyanis közölte, hogy Szenyák István valódi neve Szkenyák István, kassai születésű, tót anyanyelvű napszámos, akit 1912. és 1913-ban öt ízben ítéltek el a kassai bíróság lopásért, sőt 1919-ben, amikor az ukrainai hadifogságból hazatért, még a cseh megszállás előtt a magyar bíróság hat hónapi börtönrre ítélte betöréses lopásért. Tehát Szenyák-Szkenyák István 1919-ben nem lehetett a feketetengeri sziget szénbányájában, mert már akkor odahaza követett el bűncselekményt. Közölte a bünygyi nyilvántartó azt is, hogy különös ismertetőjele a karján egy sebhely, amely már békében is a karján volt.

Szenyákot ezután kihallgatásra vezették elő, de a kihallgatás alkalmával megmaradt a kitalált mese mellett, mire dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó elébe tárta a már ismert adatokat. Szkenyák zavarbajlott, majd hosszas kérdezgetés után végre beismerte, hogy az egész történet csak kitalálás, a melyet azért talált ki, hogy ezen az alapon a hiszékeny emberektől adományokat gyűjthessen. Amikor a karján lévő sebre terelődött a szó, arra is azt mondotta, hogy az kozák pikától ered, de a vallatás során beismerte, hogy azt még a háboru előtt kapta egy verekedés alkalmával. A többi sebei azonban tényleg háborus sérülések.

Érdekes, hogy Szkenyák hogyan került Debreczenbe. A vonaton valakitől hallotta a debreceni Hunyida-utca 13. számot. Erre mondotta be, hogy ő ott lakott, de ezenkívül nem ismert Debreczenből

semmi mást, mert sohasem járt Debreczenben. Általában mindenütt azzal manipulált, amit másoktól hallott. Így például hallott egy Tóth István nevű nyirmeggyesi születésű emberről, aki orosz hadifogságban van. Ezzel állított be Nyirmeggyesre, ahol a bíró megvendégelte és 8 pengőt gyűjtött számára. Beismerte, hogy azért jött át Csehszlovákiából, mert ott nem tudott megélni és azt remélte, hogy itt a hadifogság meséjével szabadon manipulálhat. Szkenyák ugyan azt állítja, hogy csak néhány nappal ezelőtt jött át Magyarországra, de viszont a kalocsai rendőrkapitányság közölte, hogy ott is járt egy hasonló személyleírású ember, akit megvendégelt a főjegyző, a szolgabíró, felruházták, de amikor munkát akartak neki adni, a munka elől megszökött. Szkenyák a jó ruhákat természetesen eladogatta, — mert csak rongyos ruhákban érvényesült.

Időközben megérkezett a rendőrségre a nyiregyházi katonai nyilvántartó hivatal átirata is, amelyben közölték a debreceni rendő-

3+1 csöves hálózati készülék és hangszabó egyben

LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNY HAVI BESZLET 25.60

Bemutatója: **Soltész László cég** PÜSPÖKI PALOTA (Káivn-térl bejárta)

séggel, hogy Szenyák István nevű embert sohasem sorozták be Nyiregyháza 5-ös honvédszázadokhoz és így megdőltek Szkenyák István meséje is. Egy bizonyos, hogy a kassai 9-es honvédeknel szolgált és többször megsebesült a harctéren.

Dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó, mint kihágási bíró idegen név használatáért és tiltott határátlépésért 30 napi elzárásra ítélte Szkenyák Istvánt. Együttal azonban rádiogrammal keresi meg az ország összes rendőr- és csendőrhátóságait, hogy nem-e szélhámoskodott-e Szkenyák másfelé is. Együttal pedig a hidasnémeti határrendőrkirendeltség útján a kassai rendőrséget is megkeresik, hogy ott nem-e terhelte valami bűncselekmény Szkenyák lelkiismeretét és nem-e az elől szökött át Magyarországra. Ha semmi sem derül ki más Szkenyákra, akkor 30 napi elzárásának kitöltése után ki fogják toloncolni az országból.

Butorvásárlásnál

forduljon
biza.om-
mal a

Faiparhoz

Király-uca 4 sz.
Cimre ügyeljen

Rendkívüli érdeklődés mellett zajlott le az Ady Társaság vitája a magyar drámáról

Heves vita Béber László előadása körül.

Vasárnap délután a Déri-muzeum termében tartotta második nyilvános vitáját az Ady Társaság, amely ezúttal is irodalmi és művészeti életünk egyik legégetőbb problémáját tűzte napirendre. Van-e magyar drámairodalom? Ez volt a kérdés s hogy a társaság jól választotta meg a tárgyat, azt fényesen igazolta, hogy az érdeklődő közönség ezúttal is megtöltötte a Déri-muzeum nagy termét s hogy a vita során számos értékes és érdekes felszólalás hangzott el.

A bevezető előadást a társaság irodalmi osztályának egyik tagja: Béber László, az ismert nevű színi kritikus tartotta. Az előadó megállapította, hogy a dráma válságban van, mert az igazi drámát mindinkább kiszorítja a színpadokról a bulvár-dráma, a szórakoztató irodalom. Igazi drámának szerinte csak azt nevezhetjük, amelyiknek világnézete és etikai súlya van. E meghatározás alapján kiméltlen, de igazságos bírálatot mondott a XX. századi magyar színpadi irodalomról, alapos ismertetésben sorolva fel ennek az irodalomnak különféle típusait. Az előadásnak különösen értékes sajátossága volt, hogy egyrészt az utolsó évtizedek drámai termésének teljes és biztos ismeretére volt építve, másrészt hogy distinkciós éles és finomak, értékelési határozottak és mérték tartóak voltak. Béber László, miután ismertette az ugynevezett export-drámát, részletesebben szólt Molnár Ferenc, Zilahy Lajos, Herczeg Ferenc, Szomory Dezső és Karinthy Frigyes színpadi műveiről, végül is arra a súlyos következtetésre jutott, hogy magyar drámaírás ma nincs, annak megszületését a jövőből remélhetjük.

A szinte áhitatos figyelemmel végignaglatott és hosszas tapssal fogadott előadáshoz. Először dr. Kardos László szólott hozzá, aki nagyjában elfogadta

Béber László állításait, de az általa festett képet túlsótét árnyalatonak mondta. Vitatta azonban az előadóval szemben, hogy az igazi drámának feltétlenül világnézete kellene adnia, ilyen filozófiai feladattal szerinte sem a dráma, sem más műalkotás vállalhat nem terhelhetjük meg.

Fáy Árpád hozzászólásában Béber Lászlóhoz csatlakozott. Szerinte a művészetnek s kivált a drámának erkölcsi kötelessége világnézete hirdetni, a társadalom, az emberiség nagy céljait szolgálni. A magyar drámaválságnak egyik okát azonban — a többiekétől eltérően — igazi nagy tehetségek hiányában látja.

Kardos Pál nem tartja szükségesnek, hogy a dráma kollektív dráma legyen, még azt sem, hogy problémát igyekeznek megoldani. De igenis szükségesnek tartja, hogy ilyen tárgyú drámák is szabad utat találhassanak a közönséghez. Szerinte a dráma válságának fő oka: korunk általános tespedése, akaratlansága és gyávasága, amely nem mer új utakat vágni.

Kertész Dániel szerint a magyar dráma válsága azonos a magyar lélek válságával, amely immár elmúlóban van. Hamarosan új, erős tempójú fiatal nemzedék lép mindenütt a régi helyébe s az új életnek megszűnik a maga új drámája is.

Kertész Dániel után hosszas unazólásra s a közönség tapsvihara közben Debrecen nagy költője, Oláh Gábor emelkedett szólásra. Lirai hevületű, szárnyaló pátozus szavai szerint a dráma az egyén harca a végtelennel s hogy korunknak nincs igazi drámája, annak oka, hogy sem metafizikai, tehát a végtelenre irányuló érdeklődésünk nem elég erős, sem az egyéniség nem bontakozik ki szabadon a tömegek korában. Tehát új drámának kell születnie s ennek az új drámának kell születnie s ennek az új drámának, amint Béber László is mondotta, nyilván Berlinben kél a napja, ahol a kollektív dráma kezdi elfoglalni a színpadot.

Gulyás Pál polemizál Oláh Gáborral. Szerinte a dráma nem az egyén harca a végtelennel hanem általában valamiféle küzdelem. Egyébként javasolja, hogy addig is, amíg a színházi vállalkozások üzletessége miatt az igazi értékes dráma nem juthat színpadra, leg-

alább könyvek útján kellene az értékes drámaköltészet szeretetére nevelni a közönséget.

Mikó Lajos joghallgató a dráma hanyatlásának okát az általános erkölcsi hanyatlásban látja.

Somló János nézete szerint a mai dráma a polgári osztály drámája, mint hogy ez az osztály beteg és lefelé csúszik, tehát lefelé csúszik a drámája is. Az új dráma a feltörekvő osztály, a proletárság drámája lesz, csirái már megvannak a szavaló kórusban.

Kardos László reflektál Somló János szavaira. Szerinte, ha a szociálizmus elkövetésével megvalósulnának, akkor a kollektív problémák megszűnnek problémák lenni, az érdeklődés újra az egyén felé fordul, tehát egy távolibb

jövő drámája megint csak az egyén drámája lehet.

Dr. Juhász Géza, az Ady Társaság másodelnöke, aki az elnök, Ady Lajos akadályoztatása miatt a vitát vezette, összefoglalja az elhangzott felszólalások eredményét. Megállapítható, hogy a magyar dráma helyzete nagyon változatos, de a válságból van kivezető út s ő a maga részéről bízik a fiatal magyar irónemzedék építő tevékenységében.

Ezzel a mintegy két óra hosszú tartó s a közönséget végig teljesen lekötő vitafelvetés bezárult. Mindenki hasznosnak és tanulságosnak is érezte ezt az élményszerűen érdekes előadást s általános az óhaj, hogy az Ady Társaság vitái ezután mennél gyakrabban ismétlődjenek.

Népszámlálási közlemények

Felhívás a közönséghez. — Utasítás a számlálóbiztosok számára.

A népszámlálás vezetősége felkéri a közönséget, hogy az esetleg még hátralevő hiányokat és elmaradásokat szíveskedjék bejelenteni. Nemzeti érdek ugyanis, hogy a mostani népszámlálás a lehetőségig pontos képet adjon csonka hazánkról. A számlálásból kimaradtak önként jelentkezőinek határideje ma, 20-án este 7 órakor lejár. Aki tehát még nem tett eleget jelentkezési kötelezettségének, az ma estig feltétlenül jelentkezzen, mert a határidő lejárása után — ha bevárja, hogy megidéztesék — minden esetben a törvényben előírt eljárás fog megindulni ellene.

A népszámlálás vezetősége figyelmezteti a számlálóbiztosokat, hogy az anyag beadásának utolsó határideje a mai napon szintén lejár. A vezetőség csak különösen indokolt esetekben ad legfeljebb egy napi haladékos, de a mai nap folyamán ezt is be kell jelenteni. Aki a beadási utolsó határidőt indokolás nélkül elmulasztja, arról az anyag beadásánál jegyzőkönyvet fognak felvenni. A vezetőség figyelmezteti a biztosokat, hogy a hivatali előjáróknak tartozó en-

gdelmességre esküt tettek. Éppen ezért a felülvizsgáló akár a központi hivatal után, akár személyesen vagy levélben hívja őket az anyagban előforduló hibák kijavítására, kötelesek a hívásnak a jelzett időben eleget tenni. Aki a hibák kijavítására a felülvizsgálónál a hívásra nem jelentkezik, az kiteszi magát annak, hogy a vezetőség a munkájukkal már elkészült számlálóbiztosok közül küld ki valakit a hibák és hiányok pótlására. A kiküldött számlálóbiztos díjazása a hiba javítására nem jelentkező számlálóbiztos járandóságából helyeztetik levonásba. — Ugyanigy jár az, ki munkáját bevégezve, anyagát beadja és eltávozik Debrecen területéről. A hiba javításokra kéznél nem lévén, a vezetőség járandóságainak terhére küld ki helyette mást.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén gyárától. Eladás Füred utcán 2. Telefon: 610.

MAGYAROK VÉRE

— REGÉNY —

Írta: Szalacsy R. Imre

(14)

A következő nap reggelén, mikor éppen rózsafái között szöszmötölt a tiszteletes ur, rá köszönt Bakó, a korátor:

— Nem megmondtam tiszteletes uram?

— Mit, ugyan?!

— Hogy milyen pogány népek ezek a pápisták!

— Hogy, hogy?!

— Talán biz'a nem hallotta tiszteletes uram?

— Azt a verekedést?

— Azt!

— Hallottam, de az nem újság maguk között.

— A két legénynek faragják már a szent Mihály lovát.

— Meghaltak?

— Még nem, de kevés hujja.

— Lássá, lássa Bakó uram! —

Mondtam én kelmednek, hogy nem vezet jóra az ilyesmi! Eppen tegnap is erről beszéltem a gyülekezetnek.

— Könnyű papolni a katedrálról! De ki támassza fel azt a két legényt? Tamás Bálintnak a vén anyja most már mehet kódulni. Csere Ferke pedig bevonulhat a

mennyei hadseregbe, mert a katoná volt, az Istenadta, — lóbálta vén fejét Bakó.

— Hát mi volt az oka a veszekedésnek? — kérdezte a pap, míg becsukta metszőollóját s rövidkábátja zsebébe dugta.

— Mi volt? A legénykedés. Meg egy tetves leány! Az volt az oka.

— Mindig ezek a vászoncelédek okozzák a bajokat! — és megvakarta kopasz tarkóját Bakó, miközben a vén, fogatlan Sári néni gondolt, saját házi sarkányára.

— Egy lányért két legény! — tűnődött halk beszéddel a pap.

— Ámbátor az is igaz, hogy helyre fruska Mező Kovács Pálnak a Rozi lánya. Olyan az, hogy a király is utána fordulna, ha elmenne mellette. Csak egy a hibája, az, hogy pápista.

— És a két legény szemet vetett reá!

— Tudja a jó Isten! Csak annyit beszéltek, hogy nagyon táncoltatta a két fiu, különösen Csere Ferke, aztán egyszer csak képenyálta a Szabó Gyuri fia, hogy azt mondja: eregyj a magad népe közé legénykedni. Erre aztán jött a többi. — Tamás Bálint Ferke mellé állott, hát őt is ellátták. De lesz még ennek folytatása! — és megrázta kerges öklét az öreg ember.

— Még az kell! Kelmed is így beszél kurátor uram? Pedig azt hittem, hogy okosabb mint a többi. — feddte a vén embert a pap.

— Csak nem hagyom a vallásom! ha már a pap nem törődik velem, hát legalább a kurátor vigyázzon a nyájra! — harsogott vérbeborult szemmel Bakó.

— És maguk keresztények? — rémült meg a pap egy pillanatra az emberi mivoltából kiforduló Bakót nézve.

— Az ám! aki szentsége van! Majd megmutatjuk mi azoknak a képimádóknak, ha a papunk nem is törődik velünk, — tajtékzott a vén ember. — Nekem rokonságom a két fiu, hát majd csinálók én olyan zavart, hogy sirhatunk utána. Eh, Bakó Sándor mondom — hogy magam kezdem meg.

— Szégyelje kend magát, Bakó uram! Nem hittem volna, hogy olyan ostoba, tökkel titott, mint a többi! — hagyta el a tiszteletet is a türelme. — Hogy javuljon a nép, ha ilyen vezetői vannak! Én pedig, én Hódos Gyula, a tiszteletes mondom, hogy kiteszem kendet a hivatalból, mert nem méltó reá! Érti? Most pedig mehet!

— De kérem alásan! — szelidült meg egyszerre Bakó!

— Mehet! Csalódtam magában, és ez fáj a legjobban!

— Nem úgy értettem én azt kérem alásan! — izgett, mozgott a kurátor.

— En csak egyféleképpen érthettem a szavát. Tudtam, hogy a nyájamban több a farkas, mint a bárány, de hogy mind vér-ömlesz-

tő gyilkos, azt nem mertem volna hinni! Mehet Bakó uram! — állott meg egyenesen a tiszteletes, és szép, deli férfi arcán lángolt a nemes harag.

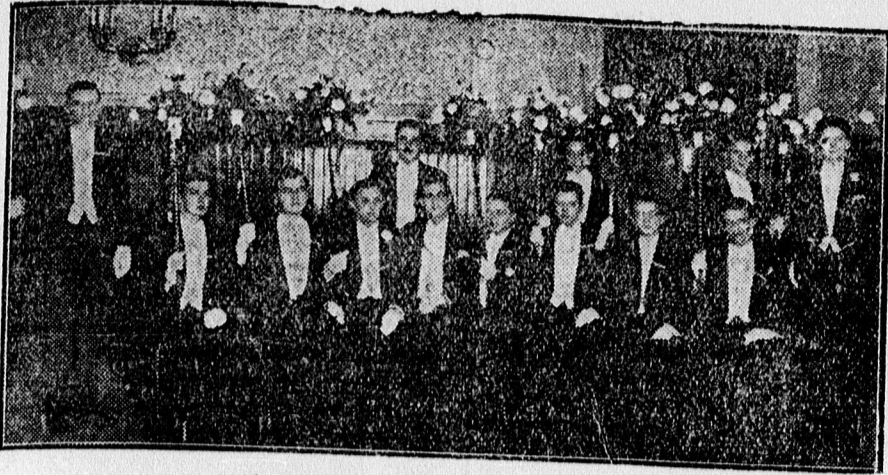
— Ugy! hát jól van! — kapta fel sértettségében a vén ember a fejét, — majd én meg megmutatom, hogy nekünk olyan pap kell, amelyet mi akarunk! — és sarkon fordult a kurátor, s egy »Isten áldja« nélkül kidöngött az utcán.

A tiszteletes próbált visszazökkenni nyugodtságába, de nem sikerült. Le s fel járt gondozott kertjében s azt hitte, hogy felizgatott szíve kidönti erős, domboru mellett. — Hát ez az élet! — gondolta keserű szájjal. — Megtagadtam kultur-voltomat, lemondtam igényeimről, elhagytam azt, kit jobban szerettem mindennél, s most ezt kapom! — Gondolataiban visszatért arra a pontra, mikor először fordult meg eszében a terv, hogy megpályázza a sótavi ekléziát. Előtte állott a kép: látta azt a gyenge, városi virágszál leányt, kit életének díszéül választott. — Látta enmagát, amint tudt adja lelke — ügyvéte akkor jobbfelel — a tervét. A leány nagy özszei megrehentek, fehér arca még sápadtabb lett s didergős szájjal mondotta:

— Csak nem komolyan mondtad ezt Gyula?

(Folytatása következik.)

Képek a jogász-bálról

A pálcás urak a jogászbálon.

A jogászbálon a védnökök és első bálózók csoportja.

Akció a halálraitélt százados megkegyelmezésére

Az asszony halálos vallomásra rávall egy szemtanu, akit nem hallgattak ki. — A védő újrafelvételt kér.

Budapest, jan. 19. A honvédfő-törvényszék pénteken ítélte kötél általi halálra Pintér András százados, aki, mint ismeretes, szóváltás közben agyonlőtte elvált felesége vélegényét, Kiss Miklós őrnagyot és elsőfokon tíz esztendő kapott. Birói ítélet az utóbbi évtizedek során még nem került anyyira közérdeklődés homlokterébe, mint ez, ami Pintér százados felett hangzott el. Ennek bizonyossága, hogy az ítélet kihirdetése óta eltelt három nap alatt a közvélemény legszélesebb rétegeiben megmozdulás történt az ítélet kegyelmes megváltoztatására. Pest-erzsébeten, ahol a halálos dráma lejátszódott, két nap alatt sokezer aláírást gyűjtöttek, a legfelső helyre eljuttatandó kegyelmi kérvényre. De ugyanilyen akció indult meg magában a fővárosban is, ahol kerületenként gyűjtik a kegyelmi kérvényre az aláírásokat és az aláírások gyűjtését máris megkezdték a Várban, valamint a Belvárosban. Ezzel egyidejűen a vélelem perrendi uton igyekszik előkészíteni Pintér András százados sorsának jobbrafordulását.

Bauer Antal nyugalmazott alezredes hadbíró, Pintér védője, a kegyelmi kérvényen kívül elsősorban is a bűnper újrafelvételét szorgalmazza. — Az újrafelvételnek az alapja pedig az lenne, hogy még az elsőfokon nem hallgatták ki a pernek egyik koronatanuját, aki egész véletlenül jelen volt a halálos kimeneteli összehozalkozásnál. Jelentkezett ugyanis a védőnél Konkoly István magántisztviselő, aki Pesterzsébeten lakik. A halálos dráma pillanataiban Konkolyt éppen arra vitte az útja, ahol Radulescu Helén háza van. Izgalmas és az utcára is kihallatszó szóváltásra lett figyelmes. Benézett az üvegverandán át a házba és hallotta, hogy németül nagyon izgatott hangú diskurzus folyik Pintér százados és Kiss őrnagy között. Szót szó követett és Kiss őrnagy szinte magából kikeltlen kiáltotta Pintér felé:

— Marsch! Hinaus!
Pintér azonban nem távozott, — erre, Konkoly előadása szerint, — Kiss őrnagy előbb mellbevágta, utána pedig arculütötte a száza-

dost. Pintér csak erre az inzultusra kapta elő revolverét és lötte le az őrnagyot.

A védő, miután a tanut nem hallgatták ki, az elsőfoku bíróság előtt elhangzott védőbeszédében, ha nem is tulságosan részletesen, de mégis kiterjeszkedett Konkoly-nak a vallomására, amit viszont ebben a formában a bíróság már nem igen vett figyelembe.

Pintér András pedig nem mon-

Elfogott a rendőrség egy betörőt, aki kétszer is betört a Szentanna uccán egy hentesüzletbe

Több, mint egy mázsa szalonnát vitt el a betörő és olcsón eladogatta.

Jó fogást csinált vasárnap délelőtt a debreceni rendőrség. Elfogott egy betörőt, aki kétszer egymásután betört egy hentesüzletbe a Szent Anna uccán. Vasárnap délelőtt 10 óra tájban megjelent a rendőrségen Szücs Béla hentesmester, akinek a Szent Anna u. 39. sz. alatt van az üzlete. Panaszt tet ismeretlen tettes ellen, aki betört a hentesüzlet alatt levő pincébe és onnan körülbelül egy mázsa szalonnát vitt el. Sári István kezdte meg a nyomozást a betörés

ügyében és Szücs Bélával együtt kiment a betörés színhelyére, ahol megállapította, hogy ablak, amelyen keresztül a betörő a pincébe bemászott, nem volt bezárva, csak betámasztva és így a betörő könnyűszerrel bemászhatott. Sári István detektív ezután az alkalma-

zottak felől kérdezte ki a károsult hentesmestert és kiderült, hogy Szücs Bélánál régebben volt alkalmazva egy Palotás József nevű hentessegéd, aki már büntetve volt betörései lopásért. Sári detektív azonnal felkereste ezt a Palotást Teleki ucca 47. sz. alatti lakásán, ahol még ágyban találta. A motozás alkalmával Palotás pénztárcájából egy vasúti ruhatári jegy került elő, amely 18-áról szólt. Sári detektív a cédulát magához vette, anélkül, hogy Palotásnak szólt volna és Palotást előállította a rendőrségre, ő maga pedig kiment az állomási ruhatárba, hogy az ott elhelyezett holmit megnézze.

A ruhatárban aztán kiderült, hogy a betörést Palotás követte el, mert a ruhatárban egy zsákokat helyezett el, amelyben 34 kg. szalonna volt. Sári detektív a szalonnát bevitte a rendőrségre, majd felhozta a fogdából Palotást, aki most már bevalott mindent, sőt elmondta azt is, hogy 8—10 nappal ezelőtt már betört a Szücs pincéjébe és onnan nagyobb mennyiségű szalonnát vitt el, amelyet olcsó áron eladogatott az állomás mellett a fuvarosoknak és más embereknek. Kiderült, hogy Palotás két és fél évi börtönbüntetését nemrégiben töltötte ki a szegedi Csillagbörtönben. A betörő hentessegédét őrizetbe vették és folyik ellene az eljárás.

A Szinpartoló Egyesület szerencse-bérletet alakít tagjai részére

Minden héten ingyen páholyokat és támlásszékkeket sorsolnak ki.

Hétfőn este 6 órakor a Debreceni Szinpartoló Egyesület propaganda bizottsága ülést tartott, amelyen több igen fontos ügyet tárgyaltak le. A tárgysorozattal kapcsolatos vitában résztvettek: Perjéssy Mihály dr., Balás Károly, Ferenczy Károly, dr. Bodnár Géza, Szilas Hugó, Somlyai József, Bencze Mihály. Résztvett az ülésen a bizottság meghívására Kardoss Géza szinigazgató is, aki felajánlotta a Szinpartoló Egyesületnek, hogy minden hétfőn, szerdán és pénteken egy elsőrendű páholyt és két támlásszékkeket bocsát teljesen ingyen az egyesület rendelkezésére azzal, hogy ugy a páholyt, mint a támlásszékkeket sorsolják ki az egyesület tagjainak. A szinigazgató ajánlatát nagy örömmel fogadta a bizottság és a jövő héten már ki-sorsolják a helyeket. A sorsolás megtartásával dr. Perlyéssy Mi-

hályt, Somlyai Józsefet és Szilas Hugót bízták meg. Ez a három tagu bizottság fogja hetenként ki-sorsolni a szinigazgató által felajánlott helyeket a tagok közt. — Ilyen módon a Szinpartoló Egyesület tagjai részére egy szerencse-bérlet alakult és mindenki hozzá-jut a szerencsebérlethez, — kivéve azt a néhány tagot, aki hátralékban van a tagsági díjával. A huzás eredményéről értesítik a szerencsés nyertőt és közlik vele, melyik napon milyen hely áll rendelkezésre a színházban. A propaganda bizottság ülését a bizottság elnöke: Balás Károly zárta be, meleg szavakkal köszönve meg dr. Perjéssy Mihály egyesületi elnöknek fáradságát nem ismerő, önzetlen munkáját, amelyet az egyesület érdekében a nagyközönség hasznára kifejt.

Nem

hangzatos hirdetés, hanem tényleg olcsó árakat ad, ha

kell

vizvezeték, csatornázás, fürdőszoba-berendezés és épület-bádogos munkáira és nem vész kárba

a pénze,

ha fenti munkálataira tölem díjtalan költségvetést kér.

Fülep Miklós

bádogos és vizvezeték-szerelő mester, Debrecen, Csapó ucca 3. szám. Telefon 917.

Nem találják a pesti álarcos rablókat

Jutalmat tűztek ki a nyomravezetőiknek.

Budapest, jan. 19. A budapesti rendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást az utóbbi napokban történt két álarcos rablómerénylet ügyében. A főkapitányságon több mint száz detektív két nap óta csak a Gubacsi-uti és Kinizsi-utcai álarcos rablótámadások ügyével foglalkozik és lázasan keresik a vakmerő revolveres rablókat.

A főkapitányság a személyleírások révén elsősorban azt igyekszik tisztázni, hogy a Gubacsi-uti és a szombat este 7 órakor történt Kinizsi-utcai rablótámadás tettesei ugyanazon személyek voltak-e. A rendőrség arra a meggyőződésre jutott, hogy a két rablótámadást nem ugyanaz a banda követte le. A rendőrség munkáját nagy mértékben megnehezíti, hogy a rablók mind a két esetben álarcot használtak és így csak ruházatukról, testalkatukról van személyleírás. A ruházatokról és a rablók külsejéről arra következtettek — hogy mind a két esetben állásnélküli autószerelők, vagy rokonfoglakozású fiatal emberek voltak rablók.

A két rablási ügyben nyomozó detektívek serege most ugynevezett nagy hajtást rendez a fővárosban, hogy minden gyanus embert előkerítsenek, akikről csak feltehető, hogy résztvehettek ilyen bűncselekményekben. Ezért történt, hogy az utóbbi két nap alatt rengeteg embert állítottak elő a rendőrségre, ahol alibit kellett igazolniuk, hogy mit csináltak a két rablás elkövetésének idején.

A nyomozás szempontjából a Gubacsi-uti postarablás esete rendkívül nehéz. Erre a rablásra vonatkozólag nagyon kevés támpontok állnak a főkapitányság rendelkezésére.

Hogy a nagyközönség figyelmét felhívják és nagyobb érdeklődést keltsenek a nyomozás iránt, elhatározták, hogy a két rablás tettesének nyomravezetői számára a főkapitányság nagyobb összegű jutalmat tűz ki.

Álarcos rablóbanda, amelyet előre lelepleztek.

A nyomozás során érdekes nyomra bukkant a rendőrség. Körülbelül egy héttel a Gubacsi-uti postarablás megtörténte előtt a rendőrség bizalmas után tudomást szerzett arról, hogy három munkanélküli fiatalember rablóbandát szervezett.

A három fiatalember Csorba Lajos, Tóth István és Jakab Lajos voltak, akik elhatározták, hogy revolvereket fognak szerezni és alkalmas helyen álarcos rablótámadásokat követnek el. Pontosan kidolgozott terveket is készítettek. Pénzükből azonban csak egy revolvert tudtak venni, de miután fegyvervásárlási engedélyük nem volt nem tudták töltényeket beszerezni. De ezen a bajon is segítettek.

Az egyiknek eszébe jutott, hogy van neki egy ismerőse, akinek pisztolya és nagyon sok hozzávaló tölténye van. Elhatározták, hogy ezt a fegyvert megszerzik, mégpedig egészen eredeti módon. Egy napon a revolver birtokosához beállított Csorba Lajos és Tóth István és fegyverek után nyomozó hatósági tisztviselőknek adták ki magukat. Kijelentették, hogy tudomásuk szerint az illető fegyverviselési engedély nélkül pisztolyt és töltényeket rejtget a lakásán és ezért a fegyvert el kell kobozniuk. A két suhanc vakmerő fellépési sikerre is vezetett.

mert a pisztolyt és a töltényeket megszerzték a tulajdonosától.

Most, hogy már töltényük is volt, Sorosárpéterre utaztak, ahol az ottani szövetkezet fiókját akarták fényes nappal kifosztani. Hiába vártak azonban, a szövetkezet helyiségében sokan tartózkodtak és eredménytelenül tértek vissza a fővárosba. Pesten azután nyomozni kezdtek, hol tudnának nagyobb zsákmányt szerezni. Így megtudták, hogy a Wekerle-telepi gondnoki hivatalban nagyobb pénzeszegeket őriznek. Elhatározták, hogy a gondnoki hivatalt kifosztják. Már felosztották a szerepeket, szétosztották egymás között az álarcokat is, de a főkapitányság még idejében tudomást szerzett a rablótámadás előkészületeiről.

A három fiatalembernél megtalálták a fegyvereket és az álarcokat. Mindhárom beismerték, hogy revolveres rablótámadásra szövetkeztek.

Ez az eset most annál is jelentősebbé vált a rendőrség előtt, mert az a gyanu, hogy a három letartóztatott síheder környezetéből kerültek ki a Gubacsi-uti postarablók.

Már délelőtt nagy apparátussal nyomozta a rendőrség, hogy volt-e a Csorba-féle társaságnak néhány olyan kültagja, akik külön utakon igyekeztek bűncselekményeket elkövetni.

A Kinizsi utcai autogarázsban történt rablás ügyében folyó nyomozás során a rendőrség több értékes támpontot kapott. Remélik, hogy a közeli napokban feltétlenül kézrekeríthetnek a rablótámadásnak a tetteseit.

A garázsban csakis olyanok követhették el a rablótámadást, akik alaposan tájékozottak voltak

arról, hogy a garázs tulajdonosa, valamint a férfitestvére mikor távozik el az irodából s mikor lehetnek meg ott a két irodakiszasszonyt. A tetteseknek tehát feltétlenül ismerni kellett az irodaszemélyzetének és főnökének szokásait.

Az a gyanu, hogy a Kinizsi utcai garázshoz egy piros autót érkeztek a rablótámadók és a rablótámadás után ezen az autón menekültek el.

Egyes tanúk állítása szerint körülbelül egy félórával a rablótámadás előtt jelent meg a Kinizsi

uccában a zominózus piros autó és a garázssal szembenlevő ház előtt állott meg. Ez azt jelenti, hogy a rablók már az iroda előtt megfigyelésre állottak fel és lesték az alkalmas pillanatot, hogy mikor törhetnek be a garázs irodájába.

A legérdekesebb és eddig talán a legkonkrétebb támpontot a nyomozáshoz délelőtt egy kereskedő szolgáltatotta a rendőrségnek. A Vámház körút 5. szám alatt levő egyik kereskedés tulajdonosa jelentkezett és elmondotta, hogy *aznap délelőtt, amikor a Kinizsi utcai rablás történt, egy nyúlánk, magastermetű fiatalember egy farsangi selymárcot vásárolt nála.*

Személyleírása pontosan egyezik az egyik tettesnek a személyleírásával.

A rendőrség az álarc mását ki vitte a Kinizsi utcai garázshoz.

Önmagát rabolta ki a lökösházi postaküldönc

Mese volt a rablótámadás.

Szeged, január 19. A lökösházi postahivatal feljelentésére a rendőrség, csendőrség s a szegedi posta igazgatóság által elrendelt vizsgálat megelődő fordulatot eredményezett. A postarablás ügyében már az első pillanattól kezdve az a 17 éves postaküldönc volt a gyanúsított, aki annak idején bejelentette felettes hatóságainál, hogy kirabolták és elvették tőle postaszákjában levő 3000 pengőről szóló pénzeslevelet. A fiatalok küldönc első kihallgatásai során azt hangoztatta, hogy két ismeretlen

egyén bunkókkal lesütötte és mikor elvesztette eszméletét, pénzeszákját elrabolták. Hosszas vallatás után azonban beismerte, hogy a pénzeszákot ő fosztotta ki. Felvágta a zsákokat és a 3000 pengős pénzeslevelet kivette belőle és a postahivatal padlásán rejtette el, a zsákokat pedig a közeli árokba dobta. Ez a pénzeszákot találták meg azután a járőrök. A csendőrök a postahivatal padlásán bizonytalanul megtalálták a 3000 pengőt. A küldöncöt őrizetbe vették.

Az aranycsináló a bíróság előtt

Aki azt állította, hogy rájött az aranykészítés titkára.

München, január 19. A müncheni igazságügyi palotában kezdte meg a kibővített esküdtszék Tausend Ferenc 46 éves bádógos ügyének tárgyalását, amely több hétig fog tartani.

Tausend azt állította, hogy sikerült rájónnie az aranykészítés titkára és az ügyészség azzal vádolja, hogy ez állításával különböző személyektől csalárd módon többmint egy és fél millió márkát összeget esalt ki.

Tausend állítólagos felfedezését ismételtén alávetették tudományos vizsgálatnak, amely azonban minden egyes esetben negatív eredménnyel járt.

Tausendnak a vizsgálati fogság idején, — mint emlékeztetés — alkalmat adtak arra, hogy a müncheni pénzverdében szigorú ellenőrzés mellett hajtsa végre kísérleteit. A kísérletek során Tausend 1.67 grammos ólompróbából a kísérlet után a vizsgálóbizottságnak 0.25 gramm nemes fémanyagot nyújtott át. A szakértők mindamellett azon a nézetben vannak, hogy az aranyat előzőleg juttatta valamilyen módon Tausend a kísérlethez felhasználni anyagba.

UNGVÁROTT A MAGYARSÁG MEGPETICIONÁLJA A NÉPSZÁMLÁLÁST.

Prágából jelentik: Az egyesület magyar pártok kiáltványt tettek közbe, amelyben felszólították az ungvári magyarokat, hogy akiket a népszámlálás során sérelem ért, jelentkezzenek a kiáltványra máris igen sok magyar jelentkezett, akiknek létezéséről a népszámlálási biztosság tudomást sem vettek és egyszerűen kihagyták őket. A magyar párt reméli, hogy annyi sérelmet nyomozhat majd ki, amennyi elegendő a népszámlálás megpeticionálásához.

Mozgószínházak műsora.

Vigszínház.

Kedd, szerda, csütörtök, fél 7 és fél 9 órakor:
Az előadásokat katonazenekar kíséri!
Harry Liedtke, Verebes Ernő, Dolly Davis, Halmay Tibor, Szenes Ernő és Huszár Pufi főszereplésével:
Samu bácsi,
Vigjáték attrakció, 10 felv.
Rajah. (Hindu szerelem.)
Dráma a sejtelmes, bűnös és esábitó keletéről, 8 felv.
Műsort bevezeti: Párkányi szoros.
Természeti fölvetél.
Szerdán délután fél 4 órakor: ifjúsági előadás, a teljes esti műsorral.

Uránia.

Ma háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:
Az év legjobb műsora!
1. Sicc. az aszfaltbetyár.
(Hangos és rajzos.)
2. A királynő férje.
Regényes, zenés énekes film operett, 15 felvonásban. Főszereplői: Maurice Chevalier és Jeanette Macdonald.
Minden hétköznap háromnegyed ötkor mérsékelt helyáru előadás.
A következő műsorban nagy bűnügyi hangos film!

Uray Sándor első előadása Amerikáról

Vasárnap délután hat órakor a város háza dísztermében nagy és előkelő közönség gyűlt egybe, hogy meghallgassák Uray Sándor református lelkész előadását, melyet amerikai utjáról több részletben tart meg.

A hatalmas terem szorongásig megtelt közönséggel. A KIE ifjai úgy segítettek a székházyon, hogy az egyesületi helyiségekből hordták át nagy sebesen jó csomó széket, de még így is nagyon sokan álltak az előadás alatt.

A közönség soraiban ott voltak többek között: dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, Sesztina Jenő felsőházi tag, kamarai elnök, Márk Endre udvari tanácsos, dr. Mező Sándor, a királyi ügyészség vezetője, dr. Galánffy Lajos kir. közjegyző, a Közjegyzői Kamara elnöke, Popovics Gyuláné, dr. Olchváry Lászlóné, Bodnár Géza bankigazgató, vitéz Lépass Győző ny. ezredes, vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, Uray Sándorné, Szele György egyetemi könyvtartászt, Szabó József ny. százados, Csernátorny Alajos, Fabók Albert ny. MÁV főfelügyelő, Csanak György nagybirtokos, dr. Révész Imre egyetemi tanár, Baja Mihály, dr. Diószeghy Mihály ref. lelkész, Weszter Béla nagykereskedő.

Kardos Zoltán, a KIE elnöke vezette az előadást. Üdvözölte a közönséget és Uray Sándor lelkész, akit meleg óvásokban részesítettek a megjelentek.

Uray Sándor meleg szavakkal emlékezett meg Farkas Győzőről, akihez őt meleg barátság fűzte s aki nagy utjai után mindig beszámolt élményeiről. Amerikát csak három hónapig látta, ezért csak moziakokat tud vetíteni. A hajón különösen az ragadta meg, hogy vasárnaponként ünnepélyes istentiszteleteket tartottak, amelyeket maga a hajó kapitánya vezetett.

Sokan érdeklődtek itthon, hazajövele után: megkapta-e a tengeri betegséget? Ennek az a szabálya, hogy aki nem gondol rá, nem kapja meg. Ezért nem is volt beteg. A hajóstársaság igyekszik is minden módon elvonni az utasok figyelmét.

KILÁTÁS A 64. EMELETRŐL.

New-York látképében a tengerről nem gyönyörködhetett, mert már a hajón mindenkit szigorú vámvizsgálatnak vetettek alá. Keményen kikérdezték mindenről: Mit akar kint? Van-e pénze elég? Csak amikor a visszatérő hajójegyet megmutatta, akkor legyintett a vámviszt kezével s nyugodtan továbbengedte. Másnap annál inkább gyönyörködött a város látképében a Woolworth áruház hatvannegyedik emeletéről. Ide három lift három szakaszban viszi fel az embert, mert egy nem bírna olyan magasra felmenni s még ezután is kellett néhány emeletet gyakorolni. Ez volt eddig a legnagyobb épület, de most egy szazemeletet építenek, amelynek a tetején repülő- és léghajókikötő is lesz.

AHOL NEW-YORK ALAPÍTÓI NYUGOSZNAK.

Igen megható, hogy New-York kelős közepén, ahol egy lábnyi terület a telek hosszában számítva egy millió dollárt ér, ott áll egy óriási templom, amely egy hatalmas háztömbnyi területet foglal el s mellette kegyetesen őrzik a temetőt, ahol New-York alapítói nyugosznak. Még a nagy üzletemberek sem hasogatják ki telkekre ezt a területet. A templomban állandóan jönnek-mennek s hogy senkit ne zavarjanak a járkálással, az automata-zongora szünet nélkül szól.

KÉTMILLIÓ EMBER UTAZIK NAPONTA A FÖLD ALATT.

Elmondta Uray ezután a földalatti

szerzett tapasztalatait. Kétmillió ember utazik naponta a földalatti villamoson, állandóan hullámzik belőle a tömeg. A villamoshoz csapóajtón lehet jutni, úgy, hogy öt centet bedobnak a pénztárgnyíláson. Ha így az ajtón bejutott, akár egy hónapig is utazhat egyfolytában azért az öt centért. Soha senki meg nem kérdezi hova, meddig megy, hol száll át? Jellemző a nép becsületességére, hogy a fizetéses csapóajtó mellett van még egy ajtó, amelyben a személyzet jár ki s be, természetesen ott nem kell nekik fizetniük. Soha nem történik meg, hogy utas ezen az ajtón menne be.

AZ UCCA BECSÜLETESSÉGE.

Ugyancsak jellemző az ucca becsületességére az ottani újságárúsítási rendszer. A hírlapok ki vannak téve egy asztalra, ott van mellette a fatál, az ember kiveszi magának az újságját, ami pénz jár érte, azt bedobja, ha kell, fel is vált magának. Senki nem néz utána, hogy hogyan gazdálkodik. De nem is történik meg, hogy valaki a szegény rikkancsot megkárosítaná.

Hasonló a helyzet a postánál. Van-nak uccai postaládák, amelyekbe bedobják a küldeményeket. Ha valaki nagyobb csomagot nem tud beledobni, egyszerűen leteszi a láda mellé, ahonnan senki el nem lopja és a postakocsi onnan összeszedi.

AZ AMERIKAI TEMPLOMOK ÉS A VALLÁSOS ÉLET.

A szépség Amerikában igazán a templomokban láthatók. Azok monumentálisak, nem úgy, mint a házak. A művészet főként a templomoknál nyilvánul meg. A templomokhoz melléképületeket építenek, ott nem ismerik a magában álló templomot. A templom alatt szüretlen helyiség van, ahol előadásokat, szeretelvendégségeket, színi előadásokat tartanak, mert színpad is van benne. A templom melléképületeiben

vasárnapi iskolákat tartanak, tornacsarnokok vannak, fürdők, foglalkoztató műhely. Mindez arra szolgál, hogy egyháztársadalmi életet teremtsenek a templom körül.

— Hogy lehet nálunk egyháztársadalmi életet rendezni? — kérdezi Uray Sándor —, ha a KIE-nek is kölcsön kell kérnie a városháza termét, amikor előadást akar tartani.

Az előadó ezután ismertette nagy vonásaiban az amerikai lelkészek helyzetét, megemlítette, hogy féláru kedvezményes jegyet kapnak, mert önkik sokat kell utazniuk az Isten dolgaiban. Amerikában körülbelül harmincmillió autó fut, még a munkásoknak is van gépkocsijuk, amely természetesen a papok életéhez is hozzátartozik. A hívek rendszerint újre meglepik a lelkipásztort egy autóval, de ez még nem elég, hanem öt évenként ki is cserélik az autót újjal. Sok kedves megtiszteltetés dukál a papoknak, akiknek azonban dolgozniuk kell, mert ha nem felel meg a követelményeknek, akkor az egyházi közgyűlés félre felemond nekik.

A lelkészeknek nagy befolyásuk van a közéletre, új eszmék, politika, szesztilalom kérdése mind a templom melől indulnak ki, mert különben nem igen boldogulnak. A papok prédikálnak a politikáról is, ott a való életet prédikálják a szószékéről, nálunk inkább dogmatizálnak.

Érdekes, hogy Amerikában addig fel sem veszik a munkát, amíg meg nem mondja, hogy melyik egyház kötelekibe tartozik. A szenátust az elnök biblia-olvasással nyitja meg. Hoover, a mostani elnök bocsánatot kért a szenátustól, mert nem a szokásos, díszes bibliából, hanem a sajátjából olvasott fel, azért, mert ő abból szokott mindennap olvasgatni.

Amerikában nagyon sok város van, amely bibliai nevet visel. Jellemzősül arra, hogy miképpen prédikál az ame-

rikai pap. Uray idézett egy mondatot, amelyet kint hallott: „Vasárnap reggel, ugye, megpucoljátok autótokat, hogy kiránduljatok, hát a telketeket mért nem pucoljátok meg?” Es ez nagyon tetszik az amerikaiaknak és igazat adnak a lelkészeknek.

A rádióban minden nappal félórás áhítatot tartanak. De aztán ilyen mondatot hallunk: „A pontos idő ennyi és ennyi, legjobban ajánlom X. Y. cég óráit.”

Amerikában a presbiterek magánélet is megfigyelés alatt tartják és nem elégsznek meg, hogy csak a gyűlésekre járjon a presbíter. Feltétlenül dolgoznia kell az egyház érdekében. A keresztet a legszigorubb reformátusok is használják s az ott található az Ur asztalán is. Urvacsorát csak az vehet, aki egy héttel előbb a templomban az ülvényelnél található kérdőlapot kitölti és benyújtja.

Amerikában szeretnek eldicsekedni valami világhírű nagy dologgal. Egy ilyen összejövetelem megmondtam nekik, hogy én visoznt a világ legnagyobb presbitériumának: a debreceni nek üdvözlötét hozom. Erre azzal válaszoltak, hogy mit lehetne alkotni azzal a százhusz tagu presbitériummal?

Amerikában a versenyzés annyira kifejűdött, hogy az egyes templomok olyan versenyeket is rendeznek, hogy melyikbe jár több hívő vasárnaponként? Az eredményt mindig kihelyezik a templom falára? Az egyik templomban érdekes volt, hogy a szószéken mikrofonokat talált. Ez arra való, hogy van néhány pad a templomban a nagyothallók számára és azok ezen keresztül hallgatják a prédikációt.

A MUNKA ÜNNEPE, AZ ANYAK ÜNNEPE, A GYERMEK ÜNNEPE

Az amerikaiak ünnepeit sorában ott találhatjuk szeptember elsején a munka ünnepét. Ott különösen becsülik a munkát. Közmondásuk: „Szégyen, ha valaki nem dolgozik.” Megünneplik az anyák napját. Ezt már Debrecenben is ismerik, itt éppen a KIE rendezte meg a Magyarországon az első ilyen ünnepet. A legelső ilyen ünnepen Baja Mihály prédikált.

Nagyon érdekes a gyermekek ünnepe, amelyet hétköznap tartanak, de egészen másként, mint nálunk. A 16 év körüli fiukat elviszik az egyes hivatalokba s azt mondják nekik: „Próbáld meg az életet és a közélet dolgait! Most te vagy hatalmon, ez a nap a tied!” És a polgármester, a rendőrök, a bíró székebe egy-egy fiut ültetnek és eléje terjesztik az ügyeket. Ha valami nagy helytelenséget nem csinál, akkor helyben is hagyják az ügyet.

November 11-én egész Amerika zászlódszt öltött a világháboru befejezése emlékére. Ugyanakkor az én lelkem gyászlobogót látott Trianon miatt.

Amerikában igen nagy a zászlókul-tusz. Ép olyan szentségnek tartják, mint nálunk a Szent Koronát. A zászlót annyira szeretik, hogy még a tulzó szocialisták is a csillagos lobogóval borítják le az asztalukat.

HOGY NÉZ KI A SZÁRAZSÁG.

A száraz törvény nem úgy néz ki, mint ahogyan itt az újságokban olvas-suk. Széles íttal ugyan nem szabad forgalomba hozni, de az ellen nem emelnek kifogást, ha valaki a saját szőlőjéből bort szüretel, azt otthonában, vagy vendégeivel elfogyasztja. A vendéglőkben csak másfél százalékos sört szolgálhatnak ki. Az amerikaiak nagyon szeretik a rumot. Buffalóban például a tó egyik partjáról torpedóval lötték át a rumot, amit aztán emitt szépen értékesítettek. Szomorú, hogy a faszeszt árusítják, amelytől nagyon sokan megvakulnak.

A NIAGARA VIZESÉS SZINPOMPÁJA.

Uray Sándor ezután nagy lelkesedéssel és elragadtatással beszélt a Niagara vizeséről, amelyet északánként látogat-

Rózsa-utca 2.

Legszébb
ajándéktárgyak
nagyválasztékban.

kék, narancs, sárga, zöld és piros színek rávetítésével gyönyörűen kivilágítanak. A vizesés nagyságára felhozza, hogy képzeljük el a Nagytemplom előtt végződő Piac-tér nagyságát, a templom tornyánál még nagyobb, hetvenkét méter magasból alázuhanó nem folyót, hanem zuhat. Óriási vastagságban egyszerűen zuhan alá a víztömeg, amely jórésztben porrá és köddé válik a zuhanás pillanatában. Van része a Niagarának, ahol vékonyabban ömlik a víz a kösziklára és ott olyan, mint egy finom esőpáráról, mert szikláról sziklára esik, ott szétporlik és olyanná válik, mintha állandóan ott lebegne a sziklák fölött ez a fehér fátyol. A mélységbe egy csepp víz sem hull alá, mert utközben köddé foszlik.

Két Niagara vizesés van. Az egyik a kanadai, a másik az Unióban. A kanadai a Nagytemplom előtti félkörhöz hasonlít, a másik pedig akkor, mint az Első Takarékos és a passagé kérésere. Ennek a látványa még érdekesebb. Akik alá akarnak menni, gummi ruhát vesznek fel. Buffalóban van egy lelkes, Urbán Endre, aki valamikor Debrecenben volt teológus, hét év óta minden nap megtekinti és mindennap új látivalót talál a Niagarán.

EGYÉB ÉRDEKESSEGEK.

Érdekes dolgokat beszélt arról, hogy mindenféle lehet zseniális magyar mérnökök találmányait látni. Például a háziszemetet kis csapóajtón a gazdaszöny leengedi, az egy vasrostélyra kerül, a villamoszokra meggyújtja, elégeti. Tehát kifuvározni nem kell semmit. Cleweland városában másfélmillió ember él. Husz tagból álló közgyűlés intézi a város dolgait, nem kétszázan felett, mint Debrecenben. Minden csütörtökön vacsora után összejönnek a közgyűlési tagok és pipaszó mellett intézik az ügyeket. Ha valami nagyobb dolgot kell eldönteni, megszavaztatják a város közönségét, ami egy-két óra alatt megtörténik, mert kis bódékat tolnak ki az utcákra s ott mindenki elintézi a szavazását.

A FÉRJ VAGYONA KÖZÖS, AZ ASSZONY VAGYONA NEM.

Érdekes, hogy a férj vagyona közös a feleségével, de az asszony vagyona nem közös a férjével, a férj, ha valamit el akar adni a vagyomból, engedélyt kell, hogy kérjen az asszonytól, de a feleség a maga vagyonából a férj megkérdezése nélkül értékesíthet, amit akar.

Néhány jellemző adatot mondott el arról, hogy az amerikaiak milyen szeretettel óvják a nagy autóforgalomban a gyermekek életét.

A tehetségeket nem nyomják el, ellenkezőleg az a jelszavuk: Adj neki alkalmat! Ha tehát valaki új gondolatokkal jön, alkalmat kap a keresztülvitelre.

Az amerikai felháborodással törölte a házassági eskümintából azt a szót, hogy „engedelmeskedem” férjemnek. Amerikában a nő vetélytárs. Éppen azért a családi élet is hidegebb, mint nálunk. A vasárnapot nagyon szigorúan minden vonalon megtartják, még temetést sem engedélyeznek.

AMERIKÁBAN NINCS TIFUSZ.

A tifuszt csaknem teljesen kiirtották Amerikában. Chicagóban például olyan vizet isznak, amely a tejhez hasonló mert klórmészén szűrnek át. Emiatt csak nem íthatatlan, de egészséges.

A VENDEGHÖLGY SEGIT MOSOGATNI.

Amerikában akármilyen előkelő a vendég, ebéd után kötelességének tartja, hogy kimegy a konyhába és segít mosogatni a ház asszonynak.

Tolakodásnak minősítik azt a divatot, amely nálunk uralkodik, hogy az ifjú pár első vizitet ad le az öregeknek. Meg kell várniok, míg az öregek

megtisztelik őket s csak azután mennek el hozzájuk látogatába.

A kéményseprőmesterséget nem ismerik. Mindenki maga végzi ezt a munkát. Libát, rucát tömni állatkínzás és tilos.

A ház elől a havat eltakarítani senki sem köteles, de ha emiatt valakit szerencsétlenség ér, olyan büntetést, vagy életjáradékot vetnek ki a tulajdonosra, hogy akár a háza is rámegy.

ÖNMŰKÖDŐ IRÓGÉP.

Járt egy nyomdában, hol naponta ötször hatvan-hatvan ezer példányban jelenik meg az újság. A legnagyobb városokból jönnek a rádióhírek egy olyan írógéphez, amely üvegúra alatt fekszik és automatikusan villanyerőre működik. Az írógép tehát saját maga ontja a papírszalagokat, a legfrissebb hírekkel, amelyből a szerkesztő azt használ fel, ami neki tetszik. Ebben a nyomdában négy ilyen önműködő írógép volt.

Amerika a tökéletes gépek hazája. Látott egy cséplőgépet, amelyet egyik oldalon egy ember megindított, a másik oldalon kijött belőle a zsákba kötött buza.

A FORD GYÁRBAN.

A Ford gyár 11 ezer hold területen fekszik, száztizenötezer munkása van. A munkaidő pillanatokra van kiszámítva és hét-nyolc dollárt kapnak naponta a munkások, akiket magánéletükben detektívekkel figyelnek. Ha valaki nem takarékoskodik, nem épít házat magának, gyermekeit rongyosan járta, azt Ford elbocsátja. A vállalkozó huszezer munkásgyermeket iskoláztat és a debreceni egyetemnél nagyobb kórházat tart fenn.

Amerikában a hadikölcsön tulajdonosok nem veszítettek negyven-ötven dolláros tételnél többet, mint néhány dollárt. A tőzsdén ma is jogzik a kötvényeket, amelyek ma is rendszeren kamatoznak.

A KIE MUNKÁJA AMERIKÁBAN.

Előadása végén röviden vázolta a KIE hatalmas munkáját Amerikában. Így például Philadelphában huszonhét emeletes palotája van a KIE-nek, ebben 1200 szoba, a családok részére háromszobás lakások, mosoda, fodrásztermek, könyvtárak, minden emeleten tanásterem, színpad, este pedig egyetemi előadásokat tartanak, ahol rendes diplomát lehet szerezni. Találkozott olyan lelkesekkel, akik előbb harangozó volt és ilyen esti egyetemen szerezte meg a papi diplomát.

Amerikának egy szerencséje van, hogy akik az egyház körzetébe tartoznak, sokkal vallásosabbak mint itt. El kell ismerie, hogy hite csak megnot, csak megerősödött Amerikában.

Uray előadását, — amely közel két óra hosszat tartott, — minvégig igen nagy figyelemmel hallgatta a közönség, hálás tapsal és sok gratulációval köszönte ezt meg. A legközelebbi előadás szerdán délután hat órakor lesz és csak egy óra hosszág fog tartani.

Aiándékul,

korscsoyák, alpakkaevőszerek, húsgepek, bódónók, alumíniumedények

NAGY vasüzletében

Csapó 77. Forduló sarok.

Lenve'ések

szereződésüket megkezdtem, jelentkezések Révi terménykereskedőnél Debrecen, Nyugati u. 2. Telefon 12—6L.

Három öngyilkosság egy családban

Budapest, január 19. Vasárnap délelőtt a Mária Terézia-tér 16. sz. ház földszint 2. alatti lakásában gázmérgezésről eszméletlenül találták Deutsch Miksáné Adler Julia 53 éves magánzónót és C 28 éves fiát, Deutsch András droguistát. Az eset körülményei még tisztázatlanok. Annyit tényként állapított meg a rendőrség, hogy Deutsch Miksáné öngyilkosságot kísérelt meg, ezt mutatja „Gyermekeimnek” felírással hátrahagyott levele is, de az életunt asszony fiát illetően tájékozatlan még a rendőrség.

Deutsch Miksáné két hónapja lakik a Mária Terézia-tér 16. számú házban. Az első lakók egyike volt ebben az új házban. Ezelőtt a Baross uca 77. sz. házban lakott. Ezt a régi nagyobb lakását azért hagyta ott, mert anyagi helyzete leromlott, a nagyobb házbért nem tudta fizetni s az új házban egy-szabás lakásba költözött.

Még évekkkel ezelőtt a legjobb anyagi viszonyok között élt. Férjének Tápióbicskén nagy földbirtoka volt és a környék legtekintélyesebb gabonakereskedője volt. Duszagazdag ember hírében állott és Tápióbicskén, meg egész Pest-megyében zsidó nábobnak hívták Deutsch Miksát.

Két évvel ezelőtt azonban a gabonapiacra bekövetkezett leromlás összeroppantotta a vagyont. Tulcsokat vásárolt, az árak lementek, Deutsch Miksa tönkrement és önkézzével vetett véget életének.

A tragikus haláleset után likvidálták Deutsch Miksa ügyeit. Alig valami maradt az özvegyre, aki nőtlen fiával, Andrással felköltözött Budapestre. A fővárosban három lánya volt férjnél és mindhárom veje gazdag ember. Egyik veje, Klein Béla festékkereskedő vette pártfogásába. Három üzlete is van, az egyik a Főherceg Sándor-tér 4. alatt, ennek a felügyeletét bízza Deutsch Miksánéra, egy másik üzletébe pedig Deutsch András vette be. Így anya és fia munkához és keresethez jutottak.

Szombaton este Deutsch Miksáné megkérte Juli nénit, az öreg gazdaszönyt, vigyen ki egy sürgős levelet Tápióbicskére, egy ismerőséhez. A le-

vele választ fog kapni, de azt csak vasárnap este hozza el, mert sem ő, sem fia nem lesznek odahaza és le fogják zárni a lakást. Az öreg gazdaszöny a levéllel szombaton este elutazott Tápióbicskére. Deutsch Miksáné egyedül maradt a lakásban.

A fia reggel fél öt óra tájban jött haza.

Délelőtt kilenc óra tájban a hála lakói panaszzkodni kezdtek, hogy erős gázzzag érezhető az emeleteken. Amikor a házmeister végigjárta a lakásokat, így jutott végül Deutschék lakásához. Csengetett az előszobáajtón, de nem kapott választ. Benézett a kulcslyukon és észrevette, hogy nincs bent a kulcs, hanem papírral van begyömöszölve. Gyanút fogott és feltörte az ajtót. Az előszobában erős gázzzag volt, a konyhaajtó nyitva volt és nyitva volt a lakószoba ajtaja is. Bent a szobában a padlón talalta anyát és fiát, mozdulatlanul feküdtek, éjjeli ruhában, az ágy közepében a szőnyegen. Amikor a szobába beáramló gáz megkezdte pusztító hatását, az ágyból kimenekültek, de már nem tudtak kiszabadulni, mert elvesztették eszméletüket és ájultan a padlóra zuhantak.

A mentő orvos különösen a 53 éves asszony állapotát találta életveszélyesen súlyosnak, de a fiu is nagyon súlyos mérgezést szenvedett már, amikor rátaláltak. Anyát és fiát a Rókus-kórházba vitték.

Egy levelet találtak az asztalon. „Gyermekeimnek” címmel. Ez volt Deutsch Miksáné bucsulevele, amit a rendőrségre vittek és ma adják át a hozzátartozóknak. Ez a bucsulevél tartalmazza a kettős tragédia titkát.

Vasárnap este érkezett vissza az öreg gazdaszöny, aki már csak a rendőrség által lepecsételt ajtóra talált és csak ekkor tudta meg, hogy miért küldte el Deutschné sürgős levéllel Tápióbicskére.

X Ön tépi a haját, miért? Midőn kincsek fölött rendelkezik. Nézze át padlását, nagypapa, nagymama levelezéseinek bélévegeit, hozza be Springer foto- és papirkereskedésébe, pénzt kap érte.

DEBRECZEN

**APRÓ-
HIRDETÉSEKET**

hétköznapi este fél 8 óráig
szombaton este:

1/2
10

óráig

vesz fel

a kiadóhivatal: József kir.
herceg-utca 1. (Bika-épület)

Jól sikerült táncos tea-délután az Ujságíró Klubban

Vasárnap délután az Ujságíró Club ezuttal is megrendezte a szokásos táncos tea-délutánát, amely még sokkal jobban sikerült, mint az első. — A club termeit teljesen megtöltötte a közönség. Megjelent a mulatságon az új »Miss Debrecen« Fülöp Magda, valamint két udvarhölgye, Marton Böske és Simon Gizi is, akiket lelkes ovációban részesítettek.

A tánc a legjobb hangulatban tartott este 9 óráig. — A zenét a Rácz Károly kitűnő zenekara szolgáltatta.

—ooo0ooo—

A Szent Erzsébet Nőegylet tea-ja

A Szent Erzsébet Nőegylet ma, január hó 20-án kedden délután 6 órai kezdettel tartja teadélutánját az Angol Királynő kék- és fehértermében. A háziasszonyi tisztet az egyesület 24 tagja látja el, akik a nagyszámu rendezői gárdával gondoskodnak arról, hogy a közönség jól szórakozhasson. Debreceni uri társadalmá nagyszámmal szokta látogatni ezeket a teadélutánokat, amelyek a mai gondterhes nehéz időkben nem mulatságot, hanem igazi lelkielfrissülést eredményeznek. A Szent Erzsébet Nőegylet programja elsősorban az ugynevezett szemérmes szegények gondozása. Ezt az akcióit teszi eredményesebbé mindenki, aki részt vesz a teadélutánon. Tea-jegyek kaphatók a tagoknál, valamint este az Angol Királynőben.

—ooo0ooo—

A KOMMUNISTA MENCYORSZÁGBÓL

Egy német ember, aki Moszkvában járt, elmondja, hogy miképpen étkéznek egyik legelőkelőbb vendéglőben Moszkvában. Semmi tisztaság. A padló, az asztalterítő, a pincérek ruhája rettenetesen gondozatlan. Etlap nincs: csak azt lehet enni, amit az ember kap. Egy szovjet-ebéd például így néz ki: valami leves, benne tészta és egy kis hal, amely nem éppen friss. A főétel egy káposztalevél, amely árpakásával van megtöltve. Végül egy pohárban kevés főtt gyümölcs beázja az ebédet. Vacsorára megint árpakása van, utána füstölt hal, vagy krumpli vajjal. Az előkelőséget csak két dolog mutatja: az egyik az, hogy piszkos asztalokon mindenütt virágok díszelnek. A másik pedig, hogy plakátok hirdetik a borraivaló megszüntetését. A közönség ne sértse meg borraivalókkal a kiszolgáló személyzetet. Mindamellott a személyzet annyira nem sértődik meg, ha borraivalóval megkínálják, hogy minden pincér egyenesen elvárja ezt a »megszégyenítést«.

—ooo0ooo—

A LEGUJABB SZIVARKREÁCIÓ A „FAINTOS“.

A magyar dohányjövődék szorgalmasan kreálja az új füstölőnivalókat. Csak párhétrel ezelőtt került forgalomba a „Petőfi“ cigareta és most már egy újfajta szivarral kísérleteznek, amelyből a dohánygyárak ugynevezett próbaszívói most végzik hivatali munkájukat, a próbaszívásokat. Ugy mondják, hogy ezeknek a próbaszívóknak nagyon ízlik az új szivar, amely rövidre vágott belföldi dohányból készült és a neve „Faintos“ lesz.

Nagyarányu pénzhamisítást fedeztek fel

Ezer pengős bankjegyeket is hamisítottak.

Kiskőrös, január 19. A kiskőrösi csendőrség nagyarányu pénzhamisítási bűnyüben indította meg a nyomozást. — A hamisítás számai messze ágaznak és az eddigi adatok szerint a pénzhamisító banda

husz., söt ezerpengős címletű bankjegyeket is hamisított és hozott forgalomba. A csendőrség nyomozása jó uton halad előre és már eddig is több letartóztatás történt.

Mussolini nem akar senkivel háborút

Páris, jan. 19. Ernest Gaubert, a Journal de l'Indre főszerkesztője Olaszországban tett útja folyamán beszélgetést folytatott Mussolini miniszterelnökkel.

— Örült az — mondta Mussolini a beszélgetés során —, aki Franciaországban azt mondja, hogy én háborút akarok. Vajjon van-e józan ember, aki földrengést, vagy egyéb elemi csapása akarna rázúdítani hozzátartozóira? Nem aka-

rok háborút senkivel, de senkivel sem.

A további beszélgetés folyamán a miniszterelnök még a következőket mondta:

— Azt mondják, hogy mi, olaszok, sokan vagyunk. *A félszigetnek ma 41 millió lakosa van. Az én véleményem az, hogy az ország még 5 vagy 6 millió lakossal többet is ellarthat.*

Aki korán nevetett a csendőrökön

A lopással gyanúsított földmives nem tudta, hogy a ügyészségen van és kivallotta a bűnét. — Nyomban a bíróság elé állították és jogerősen 8 napi fogházra ítélték.

Miskolc, január 17. Érdekes körülmények között alkalmazták először a miskolci törvényszéken a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvénynek azt a szakaszt, amelynek értelmében, — amennyiben a tényállás világos és bagatell ügyről van szó, a vádlott írásbeli vádirat nélkül nyomban a bíróság elé állítható. Vádirat nélkül első ízben Szücs Sándor hűszéves gejeji földmives került a törvényszéki egyesbíróság elé.

Néhány nappal ezelőtt Gelejen baromfi-lopás történt. Leszedték az egyik gejeji gazda baromfióljának a tetejét és a tolvaj azon keresztül öt tyúkot ellopt. A gyanú a lábnyomok alapján Szücs Sándor hűszéves földmivesre terelődött, ő azonban a terhelő bizonyítékok dacára kietartóan tagadta a bűncselekmény elkövetését.

A csendőrök hiába fagagták, tagadt. A bizonyítékok alapján azonban őrizetbe vették és szombaton délelőtti beszállították a miskolci ügyészségre. Az ügyészségen átvették a foglyot, aki az ügyészségi irodában maradt. Arról volt szó, hogy szabadlábra helyezik, minthogy a bűncselekmény elővetését tagadja s a bűncselekmény egyébként is kisjelentőségű.

A szabadlábra helyezésre azonban nem került a sor. Maga Szücs Sándor rontotta el a dolgát. Röviddel azután, hogy a csendőrök eltávoztak az ügyész-

ségről. Szücs Sándor valószínűleg nem tudván, hogy hol van, gunyosan mosolygva ezt a kijelentést tette.

Mégsem tudták kiszedni belőlem, hiába nyomoztak napokon át, pedig én vittem el a tyúkot.

Ez az elszóllás új fordulatot adott az ügynek. Szücs Sándort törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény rendelkezései alapján nyomban az egyesbíróság elé állították, ahol miután elismerte az ügyészségen tett beismerését, jogerősen nyolcnapi goházra büntették.

AZ ÓRIAS EREJŰ TOMPA MIHHÁLY.

Tompa Mihály, a költő óriási erejű ember volt. Félkézettel hajigálta a napszamosok vállára a gabonás zsákokat. Tompa egy alkalommal egharagudott a kocsisára, aki valami bajt csinált. Felhívattá amagához és kegyetlenül leszidta. A kocsis, bünsnek érezte magát, hallgatott. A költő ezen a nem bánomtságon felbosszankodva, ölbe kapta a kocsis és ledobta a paróchia magas tornácáról az udvarra és utána kiáltott:

— Nem ütlek meg. Péter, üsd meg te magadat!

Zenekedvelők Köre

IV. körlet.

Annamaria Guglielmetti

a világhírű olasz operanékesnő hangversenye
1931. január 31.

GÖMBÖS MINISZTER RÖVIDESEN FELGYÓGYUL.

Budapest, jan. 19. Gömbös Gyula honvédelmi miniszter gyakorló-téri sebesülése úgy látszik örvedetesen gyógyul. A miniszter még nem hagyhatja el lakását, de azért dolgozószobájában íróasztalához tud ülni és elvégzi napi munkáját. — Előreláthatóan szerdán megy be újra hivatalába Gömbös Gyula.

—ooo0ooo—

VÁDIRAT BARTOS JÁNOS VOLT KÉPVISELŐ ELLEN.

Budapest, január 19. Bartos János volt országgyűlési képviselő ellen az ügyészség vádiratot adott ki, tizenkilenc rendbeli sikkasztás és család büntette címén. A tárgyalás február hó elsején tartják meg.

—ooo0ooo—

TÜNTETÉSBŐL SZÉTTEPTEK A MOZIVASZNAT.

Páris, jan. 19. Vasárnap délután a nagykorút egyik filmszínházába a heti hiradó bemutatása közben, amikor a miniszterelnök képét vetítették, a nézők hevesen tüntettek. Sttég miniszterelnök ellen és helyeikről felugorva összetépték a vásznat. Két tüntetőt letartóztatnak és a rendőrségre kísérték. Az előadást félbeszakították.

—ooo0ooo—

A REVIZIÓS POLITIKA ELLEN SZERVEZKEDNEK A JUGOSZLÁVOK.

A Dnevník a magyar reviziós politika sikerére hivatkozva francia, angol és németnyelvű propagandairatok kiadását sürgeti, amelyek tudományos nivójukkal ellensúlyozzák a történelemhamisító magyar propaganda hatását.

—ooo0ooo—

TOULOUSE FRANCIA VÁROSBAN MEGAKADT A FORGALOM A SPANYOL-NÁTHA MIATT.

Páris, jan. 19. Az influenzajárvány fanasztikus következmények kel jár Toulouse városában. A város életét ugyszólván teljesen megbénította a járvány. A villamoskalauzok és vezetők egyharmadrésze beteg, a postafisztviselőknek és levélhordóknak pedig több mint a fele. Óriási közlekedési mizériák vannak, leveleket pedig csak egyszer egy nap kézbesítenek. A város vezetősége most a helyőrség parancsnokát kérte fel, hogy katonai rendeljen ki a levélhordó-és villamoskalauz munkára.

—ooo0ooo—

HÁBORUS HIREK.

Pilsudszky marsall fivére azt írja, hogy a háboru Lengyelország és a német birodalom között elkerülhetetlen. Ebben a háboruban nem lesznek foglyok és a humánus indulatok számára sem lesz hely.

—ooo0ooo—

HAZAHOZZÁK GYÓNI GEZA HAMVAIT.

A háborus borzalmak tragikus sorsu költője, Gyóni Géza tudvalevően a távol Krasznnojarszkban pihen, a magyar hadifoglyok nagy temetőjében. A krasznnojarszki volt hadifoglyok legutóbbi összejövetelén elhatározták, hogy hangversenyt rendeznek s annak jövedelmét a költő holttestének hazaszállítására fordítják.

—ooo0ooo—

A BAUMGARTER-DIJ KIÖSZTÁSA.

Az idei Baumgarten díjat kiosztották. Az idén évdíjat kaptak Révész Béla, Tersánsky Józsi Jenő, Juhász Gyula, Elek Artúr, Barucz Lajos, Illés Gyula, Erdélyi József. Nyolcadiknak hozzájuk sorakozik Salgó Ernő, a kiváló műkritikus és fordító.

Mozgótényképek

Vasárnap este Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv »Mozgótényképek« című békebeli bohózatát újította fel a Csokonai színház. Az idő vasfoga bizony erősen megviselte ezt a darabot, mely annak idején a »pirosszínlapos« bohózatok közé tartozott. Azóta nagyot változtak az idők s a »Mozgótényképek« pikantériája ma már csak megnevetett, de legfeljebb csak a javithatatlan hipokritákat botránkoztatja meg. Ez a békebeli bohózat arra mindenesetre jó volt, hogy egy este felújítsák s néhány órára ódon helyzetkomikumával és kedélyes figuráival megkacagtasza az embereket. Többször nem kerül előadásra s így felesleges róla hosszabbban írunk.

Az előadás jó volt és gördülékeny. Az anyós szerepében Tuboly Lujza pompás humorral, kitűnően játszott. Halassy Mariska művészi tehetsége most is jól érvényesült. Könyves Tóth Erzsébet stílusosan, hibátlanul játszott. Mészáros Béla a fiatal férj szerepében nyújtott eredeti figurát. Hasonlóan sok humorral és természetes eszközökkel játszott László Gyula. — Dr. Latzkó József alakítása elsőrangú. Cselle Lajos sok közvetlenséggel és finom komikummal rajzolta meg a fiatal szerelmes alakját. — Az előadást igen gyenge ház nézte végig. Ennek ellenére a szereplők ambícióval játszottak, s a közönség sem fukarkodott a tapssal.

—000000—

Heti műsor:

Ma, kedden, január 20-án B) bérletben kerül ismétlésre a nagy sikerrel bemutatott

Szent láng

a premier briliáns szereplőivel. A színház igazgatósága ezúton is tisztelettel hívja fel a B. bérlet figyelmét arra, hogy az e heti B. bérlet nem szerdán, hanem kedden lesz megtartva a Kubán kozák kórus koncertje miatt.

A színház igazgatóságának sikerült nagy áldozatok árán két estére leszerződnetni a világ legszebb férfi kórusát, a világhírű

KUBÁN KOZÁK KÓRUST

Január 21-én, szerdán és 22-én, csütörtökön tartják meg két este remek műsorú hangversenyüket (bérletszünetben) a Csokonai színházban este 9 órai kezdettel. A kubán kozák kórus ezelőtt öt esztendővel három estén már vendégszerelt a színházban, olyan sikerrel amilyenre példa még nem volt. — Azért mondjuk, hogy nagy áldozattal szerződöttük a világhírű férfi kórust, mert a legdrágább hely a színpártoló egyesületi tagok részére a földszint első sorában mindössze 2.25 P. míg az erkélyülés 1.12 P. A bérlet a jelentkezés sorrendjében igényelhetik helyeiket és a napi helyvárból 20 százalék engedélyt élveznek. — Biztosítsa jegvét a világ legelső kubán kozák kórusának hangversenyre!

A kubán kozák kórus szerdai és csütörtöki estjének műsorán régi orosz egyházi énekek, orosz népdalok, nemzeti táncok szerepelnek. A tüköletes férfi kórust a Debrecenben is népszerű Ivanoff vezényli. A remek táncokat kórus és balala-

ka zene kíséri. Pénteken Paul Lincke gyönyörű zenéjű operettje a

SZERELEM KIRÁLYA

bemutatója lesz az operett együttes színejevel fellépésével C bérletben. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

OPERA ÉS HANGVERSENY-EST SZOMBATON A SZÍNHÁZBAN.

Remek műsorú oparettben lesz része a debreceni közönségnek szombaton este, mikor is nem kisebb művészek szerepelnek a Csokonai színházban, mint Lauristin Lajos, a debrecenieknek is dédelgetett kedvenc tenoristája nagy-

szabásu koncertet adva, azután a

SUSANNE TITKA

című Wolf-Ferrari opera, melynek főszereplői Kovács Ilonka, dr. Dalnoky Viktor és Tarnay Géza. Az előadást Dalnoky dr. rendezi s Abrányi Emil vezényli. Színre kerül azután a Mohácsi Jenő és Siklós Albert egyfelvonásos táncos pantomimja

A TÜKÖR

mely műsort nagyszerű táncszámok egészítik ki, melyeket Tarnay Géza és Hahn Magda táncolnak. Az óriási érdeklődéssel várt estére rendes áron árusítja a pénztár a jegyeket.

Anna Marie Guglielmitti a világ legelső koloratúrénekesnője a Zenekedvelők Köre meghívására Debrecenbe jön

Január 31-én lesz a szenzációs hangverseny az Arany Bika-szálló hangversenytermében.

A Zenekedvelők Köre ezidei programja bővelkedik a szenzációkban. Hubermann, Drezdai Vonósnyegyes és a tüneményes Harriet Hendersen mellé most Anna Marie Guglielmitti következik, a világnak Galli Curci óta legelső szopránénekesnője, aki soha nem hallott virtuozitással éneklé Mozartot és az olasz szerzőket egyaránt, akinek — túlzás nélkül mondhatjuk — ma az egész világ zenei közönsége a lábai előtt fekszik. A debreceni közönség előtt sem ismeretlen a neve, hiszen van-e valaki, aki nem hallotta volna a rádió gramofonhangversenyein az ő csodálatos énekét, a szebbnél szebb lemezeket, amelyek hírdetik, hogy ismét megszületett a koloratúra-ének fejedelme. Nagy áldozatába került a Zenekedvelők Körének, hogy Guglielmittit, aki világturénja során e hó 20-án énekel Budapesten, Debrecenre

szére lekösse s ez annál nehezebb volt, mert a világhírű művésznő Budapestről egyenesen Konstantinápolyba utazik, onnan ismét Párisba és e két elég távoli pont között énekel január 29-én Prágában, 31-én pedig Debrecenben. A Zenekedvelők Köre azonban szívesen meghozta ezt az áldozatot, mert különös nagy súlyt helyez arra, hogy a közönségnek még a mai nehéz körülmények között is világvárosi programot adjon. A zene, közelebbről az ének-művészet barátainak nagy ünnepe lesz tehát, amikor január 31-én Debrecenbe jön Guglielmitti, a fiatal és tüneményesen szép művésznő, akinek fogadtatására egyébként a Köre vezetősége a szokottnál is nagyobb előkészületeket tesz, szem előtt tartva azt, hogy ez az esemény egyben az olasz-magyar kulturális kapcsolat elmélyítését is szolgálja.

Debrecen városának sokkal kevesebbe kerül a színház, mint Szegednek

A tavalyi 15.000 pengős kölcsönt február végére teljesen letörleszté.

A múlt évben egyes körökben éles támadások hangzottak el Kardoss Géza színiigazgató ellen, aki a nagyon gyenge pénzügyi eredménnyel végződött 1928—29-i szezon végén szubvenciója terhére tizenötezer pengő kölcsönt kért a várostól.

Kardoss direktor júniusban kapta kézhez a 15.000 pengő kölcsönt, amelyből függő tartozásait s az elmaradt gázsikat fizette ki.

Tavaly akadtak olyanok, akik azt mondták, hogy a direktor nem fogja visszafizetni a felvett kölcsönt, hanem valamilyen formában véglegesen elkéri a várostól. Ezek a hírek természetesen csak a rosszakaratu emberek között találtak hitelt, akik nem akarják elhinni, hogy a mai időkben a színház nemcsak nehéz, de kockázatos üzlet is s bizony néha sok áldozatot kíván.

A rosszakaratu hírek azonban

nem felelték meg a valóságnak s ezúttal a színházi kultúra álbarátai kudarcot vallottak. Értésülésünk szerint ugyanis Kardoss Géza a júniusban felvett tizenötezer pengő kölcsönből december végéig már 11.600 pengőt visszafizetett a városnak az utolsó részlet pedig február 25-ig lesz visszafizetve, — illetve a szubvenció terhére levonva.

A város ugyanis a Csokonai Színház részére évenként 28.000 pengő szubvenciót szavazott meg oly módon, hogy ezt az összeget kéthavonként, 7000 pengős részletekben, utólagosan fizeti ki. Csupán az első részletet folyósítják előre és pedig augusztusban, hogy a direktió a szabadságra menő színészek gázsiját, legalább is részben, fedezhesse.

Érdekes egyébként megemlíteni, hogy Szegeden, amelynek színházát sokszor szokták emlegetni a

Csokonai Színház rovására, megszüntetik a házi kezelést, mely kétszázhetven ezer pengőbe került. — Pályázatot írnak ki a színházra, 80.000 pengő készpénz-szubvencióval és a természetbeni kedvezményekkel. Ezzel szemben a Csokonai színház szubvenciója készpénzben, fűtésben, világításban és biztosításban összesen 56.000 pengő tesz ki.

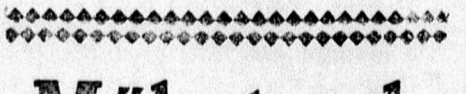
Ez is mutatja, hogy a debreceni színház vezetése jó kezekben van s mindinkább halad a teljes pénzügyi konszolidáció felé. Most már csak az a fontos, hogy a közönség ne vonja meg támogatását a Csokonai színházról, melynek tagjai minden elismerést megérdemelnek.

Nagysikerű bemutató a Vígsházhoz

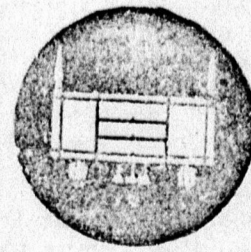
Méltó és szép sikert aratott hétfői bemutatón a Vígsház. »Samu bácsi« címen Bolváry Géza legújabb, Berlinben készült ragyogó vígjátéka került a debreceni mozikközönség elé, olyan szereposztásban, amelyben a hölgyek kedvencén, Harry Liedtken kívül a Berlinben élő magyar színészgárdá legjobbjai, mint Verebes Ernő, Halmay Tibor, Szemes Ernő, Huszár Puri és Kóváry Gyula vitték diadalra a filmet. A női főszereplő Dolly Davis rendkívül kedves tudott lenni. A film kiállításával, meséjének elevenítésével, eredeti ötleteivel, színporkázóan szellemes felirataival egyaránt elragadta a nézőt. Ezt a már magában is egész estét betöltő műsort megelőzte a közönség előtt mindig élvezetet nyújtó keleti tárgyú film, a »Rajah« (Hindu szerelem). Ez az új »Hindu síremlék« felvételei India csodavilágában, a gyalori és santrarupuri maharadszák legmeszebbmenő támogatásával készülték.

Tündéri paloták, kertek, a maharadszák festői testőrsége, udvari elefántok, de még az ősi megbecsülhetetlen értékű családi ékszerek is a filmrendező rendelkezésére állottak, hogy megalkossa a legpazarabb indiai filmet, amelyet valaha pergették. Meg kell még emlékeznünk a kitűnő, stilszerű zenei aláfestésről és az előadás bevezetések a fényjátékokról, amelyek összességében mind az a benyomást kelti, hogy Debrecen letelegezsámb mozgószínház nézőterén egész világvárosias hangulat lett urrá. Itt említhetjük meg, hogy értésülésünk szerint legközelebb olyan újítással fogja az igazgatóság a debreceni közönséget meglepni, amely egy csapásra a Vígsház Magyarországi legelső mozgószínház sorába fogja állítani.

Műbutorok

készenkapthatók

LUSZTIG

műasztalosnál

Eotvös-u. 87.

Telefon 17-97

Lüzifa, szén és koksz

legjobb minőségben, legolcsóbb áron nagy vaggontételben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Faforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: 156 és 613. — Salátram-utca 5 szám.

Aranybélvevő riasztás!

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intéze jelenté, január 20. tizenkilencedikén:

Az intenzív ciklon elvonulásával a náitoldali hideg levegő behatolása tegnap óta nálunk is megindult. A folyamat itt minden csapadék nélkül folyt le, sőt a tegnapi egésznap és főleg az éjszaka felhőtlen volt. Ennek következménye az elmúlt éjjeli erős fagy. A hőmérséklet nívója két méter. Magasságban nyolc fokkal, a talajközéleben tíz fokkal súlyosabb a fagypontra alá. A nap folyamán a déli órákban ismét felhősebb lett az ég, a hőmérséklet két fokkal a fagypontra fölé emelkedett. Estére azonban a felhőzet eloszlott és a hőmérséklet fokozottabb mértékben kezdte meg a súlyosodását. Hét órákor már öt fokos fagy volt.

A hideg levegő lassú beáramlása még tart és így hosszabb és erős fagyperiódusra van kilátás.

Időprognózis: Jobbára derült, száraz idő várható, erős éjjeli fagygal. Az éjjeli minimum valószínűleg tíz foknál is több lesz.

Uvegkereskedelmi R. 7. Rózsa-u. 2. D i s z m ű

A Szülők Iskolája, ma este hat órákor tartja a városháza közgyűlési termében hatodik előadását. Ez alkalommal dr. János Gyula egyetemi tanárságát, az „Egészséges életre való nevelés” című előadását. Közreműködik a Máv. Horthy Dalkör. Beléptidő nincs. Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság ezúton is meghívja az érdeklődő szülőket és nevelőket a Szülők Iskolájának ezen igen hasznos ismereteket nyújtó előadására.

Az Egységspártkör kultúr-előadását. Vasárnap délután szívszámú közönség előtt zajlott le az Egységspárt vizsgálóbizottsága által rendezett kultúr-előadás. Kiss Józsa és cigányzenekarának nyitánya után Liptay Miklós költeményeiből olvasott fel, majd a „Csábítás” c. drámai költeményt szavalta. A műsor legérdekesebb száma Erdei István búvész műtárgyai voltak. Kiss Erzsike „A mozdonyok beszélgetnek Aradon” c. hazafias tárgyú versét szavalta, ahol gyönyörűen képesrelemben át vitt módon vázolta a magyarok tragikusán komoly helyzetét. Az egyes műsor-számok között Vágó Imre konferált. A tánc, műsor után kezdetét vette, melyhez a zenét Kiss Józsa, stúdióban szerepelt cigányzenekara szolgáltatta.

Természetfeletti lények a magyar néphitben. Ilyen címen tartott vasárnap előadást az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam keretében, a debreceni Munkásotthon Szövetségében, dr. Haász Imre, zsidó reál-gimn. tanár. — Előadásában szakszerűséggel rámutatott arra, hogy az ethnográfus azért gyűjti és rendszerezi a néphitben élő hagyományokat, hogy azokat tudatossá tegye s ezáltal az ember lelkét sok kínos, nyugtalan és feszült állapottól megszabadítsa s távolról sem azért, hogy azokat terjessze. Ugy jár el, — mint a természettudós, aki lombkijáiban összeszedi a baktériumokat, — hogy tanulmányozza és voltaképp ártalmatlanná tegye azokat. A jeles előadót a zsűfőltség megtelt díszterem közönsége lelkesen megtapsolta.

Az állatorvos bélyegzőjével lepecsételt marhahus nem „okirat”

Érdekes okirathamisítási bűnper a debreceni ítélőtábla előtt.

Igen érdekes okirathamisítási és magánlaksértési ügyet tárgyalt a debreceni ítélőtábla Perjessy-tanácsa. A bűnper előzményei az 1928-as évre nyulnak vissza, mikor Wiesel Jenő balmazújvárosi mészáros engedélyt kapott egy kényszer levágásra kerülő borjú letaglózására. Wiesel el is ment a borjúval a vágóhidra, de magával vitt egy törött lábú tehenet is, amelynek levágására azonban nem volt engedélyje. A vakmerő mészáros éjszaka bebocsájtatta magát a vágóhidra, ott úgy a borjút, mint a tehenet levágatta, azután kinyitotta vágóhídi orvos szobáját, annak szekrényéből kivette a hatósági pecsétet és azt ráütötte a levágott tehené húsára. Másnap azután a hatósági pecsét alapján kimérte a levágott tehené húsát.

Miután az éjszakai kaland kiderült, a ravasz mészáros ellen megindult a bünvádi eljárás. Elsőfokon a balmazújvárosi szolgabíró vonta felelősségre, aki a hatósági pecsét felhasználása miatt közegészségügyi kihágás címén pénz-

büntetésre ítélte. Miután azonban az ügyészség nemcsak okirathamisítást, hanem magánlaksértést is látott fennforogni, ezekért a büncselekményekért is vádat emelt a mészáros ellen. A törvényszék magánlaksértésért két hónapi fogházra ítélte Wiesel Jenőt, az okirathamisítás vádjá alól azonban felmentette.

Miután az ügyészség elítélés, illetve súlyosítás végett jelentett be felebbezést a törvényszék ítélete ellen, a debreceni tábla elé került a tehené-ügy. Az iratok ismertetése után a tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és a vádlottnak az okirathamisítás vádjá alól való felmentését helybenhagyva, magánlaksértésért kapott büntetését 14 napi fogházra és 100 pengő pénzbüntetésre mérsékelte le. Az indokolásban a tábla megállapította, hogy az állatorvosi pecséttel lepecsételt marhahus nem okirat, mert nélküli az irat kellékeit. A tábla ítélete jogerős.

A MANSz iparos szakosztályának kultúr-előadását. A MANSz iparos szakosztálya, vasárnap délután öt órákor a MANSz otthonban, kitűnően sikerült előadásorozatot tartott. Sárkány Ica és Burai Kató prólogot szavaltak, igen helyesen. Ecsedi István dr. egyetemi m. tanár, a Déri-múzeum

Uvegkereskedelmi árainkból

igazgatója tartott ezután előadást a nőnek a keleti államokban való helyzetéről. A kitűnő előadó közvetlen, világos modorban vázolta a nőnek sárlamas helyzetét keleten, amelyen azonban Kemál basa igen sokat változtatott és javított. A közönség lelkesen megjelente dr. Ecsedi István igazgatót, akinek a szakosztály nében Szathmáry Edit egy csinos, magyaros mintájú párnát adott át. A párnát Szathmáry Irénke iparművész nő készítette. Utána Szilágyi Gábor igen hatásosan énekel Forray karnagy kíséretében. Majd Kerecsényi Antal szavalt. Zengevald Gyula s Petrányi egyfelvonásos vígjátéka zárta be a jól sikerült előadást. A közönség minden szerezplőt meleg ovációban részesített.

X Debreceni „Képes Kalandárium” 1931. évre, teljes címtárral, kapható Mélius könyvkereskedésben, nyolcvan fillérért.

Felhívja a városi adóhivatal a mezőgazdasági munkaadókat arra, — hogy a gazdaságukban szolgálatot teljesítő összes gazdasági alkalmazottaknak a nevét, alkalmazási minőségét, pénzbeli, természetbeli és minden más természetbeni járandóságát részletesen és az utóbbiakat helyi forgalmi értékre átszámítva jelentésük be. A bejelentés a városi adóhivatalnál a munkaadóra nézve illetékes közigazgatási kerületben a hivatalos órák alatt, február hó végéig teljesítendő. A bejelentés írásban nyújtandó be, azonban szóbeli bejelentések tudomásul vételére is az egyes kerületek átutalva vannak. Tekintettel arra, hogy a fenti bejelentés azon célból teendő, hogy az alkalmazásban álló mezőgazdasági cseléd adóköteles, vagy adómentes volta megállapítható, a bejelentésnek teljesítése minden mezőgazdasági munkaadónak érdekében áll.

Városi adóhivatal.

Az Iparoskör kultúr-előadását. Az Iparoskör és az Iparos Ifjúság Önképzőkör, vasárnap délután kitűnően sikerült kultúr-előadást rendezett, — mely alkalommal a hatalmas érdeklődő közönség zsűfőltség megtöltötte a kör dísztermét. A nagy szereplő gárdából, — amely tudásának a legjavát adta, — külön kiemelni, vagy elhagyni nem lehet senkit. Nagy Endre és zenekara művészi tökéletességgel előadott zenezámmal nyitotta meg s zárta be a műsort. Frimmer Pál érdekes

Uvegkereskedelmi 10 százalékos engedményt

előadást tartott a mai problémákról, Pintér Magda úrnő „Börge Böske férjet keres” című monológját elő, kitűnő komikai érzékkel. Csolnaky Gyula, a Csokonai Színház volt művésze, I. Pál Manci, Nagy Luló s Irányi Sándor, két vígjelenetet adtak elő, melyet sokszor megtapsolt a közönség, viharos derűltséggel. Bartha Károly óriási hatással szavalt el egy irrederenta költeményt. Szilágyi Antal, N. Kovács Margit úrhölgy zongorakísérete mellett sláger-dalokat s kuplékat énekelte. A rendezőség az óriási siker miatt a következő kultúr-előadását ugyanilyen számokkal fogja kitölteni, melynek műsorát közölni fogjuk.

Inzulint kér a tisztifőorvos a cukorbeteg városi tisztviselők részére. Dr. Láng Sándor tisztifőorvos előterjesztést tett dr. Vásáry István polgármesternek, hogy a városi tisztviselők a betegségyezés terhére inzulint kap hassanak. A kérelmet azzal indokolja, hogy a cukorbetegségeknek az inzulín hiánya, vagy elégtelensége életveszedelmet jelent. Az állam már lehetővé tette a szegények számára is az inzulín rendelést, az állami tisztviselők is kaphatják ezt a fontos szert az országos tisztviselői betegápolási alapterhére. Elmondja még Láng Sándor tisztifőorvos, hogy több ezer orvosi receptet átvizsgált és megállapította, hogy Debrecen városi tisztviselői és családtagjaik között évenként átlag nyolc cukorbeteg beteg van. A gyógy-szerszükséglet évenként 4.000 pengőt tesz ki, ennek az összegnek a költségvetésbe való felvételét kéri a tisztifőorvos.

Szerdán lesz dr. Lóth Aurél előadása az ügyvédszövetségben

Miként már jeleztük, az Ügyvédszövetség debreceni osztálya január 21-én, szerdán este fél hét órákor tartja meg az Ügyvédi Kamara dísztermében előadásorozatának első esélyét, melyen dr. Lóth Aurél nyug. kuriai bíró, ügyvéd fogja megtartani nagyjelentőségű előadását „Gyakorlati kérdések a büntetőjog keretében.” A város minden társadalmi rétegében közeliismerésnek örvendő dr. Lóth előadó kimagasló egyénisége érthetővé teszi azt az általános érdeklődést, mely az est iránt már is megnyilvánult.

Dr. Lóth Aurél évtizedes büntetőbírói multjában, mint a Megnaut bírója, élt a köztudatban, aki az igazságot sohasem a paragrafusok rideg ségében igyekezett megtalálni, hanem aki belevitte ítéleteibe hatalmas élettapasztalatát, emberismeretét s mély értő humanizmusát. Mint ügyvéd is állandóan a kriminalisztika útjében tartja kezét s ezért érthető kíváncsisággal tekintenek az előadás iránt mind azok, akik a modern büntetőjogi gondolatokkal lépést szertnek tartani.

Az előadás után este 8 órákor az Angol Királynő kistermében társasvacsorát rendez az Ügyvédszövetség, melyre egy a szövetség, mint az illusztris előadó barátait és tisztelőit szívesen látja az elnökség. Étkezés étlap szerint.

—oooOooo—

Mikor a sógorok összejáratok a korcsmában. Súlyos testisértesel vádolva állította hétfőn délelőtt a kir. ügyészség a debreceni törvényszék első Szegedi József és Szincák János egykori lakosokat, akik különben sógorok. Az ügy egy korcsmai verekedésből kifolyólag keletkezett. De hó tizenegyedikén Szegedi betért a Weisz Regina korcsmájába. Letelepedett egy asztalhoz és kezét nyújtotta a szomszéd asztalnál ülő cimboráinak, akik között ott ült Szincák János is. Szincák ahelyett, hogy kezét fogott volna a sógorával, előkapta görbe bot-

Uvegkereskedelmi adunk.

ját és azzal nagyot ütött a másik kezére. A rokoni üdvözlöt Szegedi is hasonlóval akarta viszonzni, de nem volt rá ideje, mert a kampósbot újra útésre emelkedett. De ezúttal a lámpát találta el a bot s egy pillanat alatt teljes sötétség borult a szobára. A sógorok a sötétségben egymásnak estek és ütötték egymást, ahol találták. Szegedi valahogyan egy vasrudat talált s azzal verte Szincák fejét. A verekedésnek a korcsmáros vetett véget, aki szétválasztotta őket, de ekkor már Szincák eszméletlenül esett össze. Sérülései olyan súlyosak voltak, hogy három hétig feküdt betegen a debreceni klinikán. A tegnapi főtárgyaláson a vádlottak egymásra kenték a büncselekményt és mindegyik a másikat vádolta meg a verekedés elkezdésével. A bíróság Szegedi József bűnösségét megállapította és nyolcnapos fogházra ítélte, viszont Szincákot felmentette a vád alól, mert ellenfele későn adta be a feljelentést. Az ítéletben úgy a vádlottak, mint a kir. ügyész megnyugodott, így az jogerőre emelkedett.

X Halász László zongoraművész egyetlen szólóestéje, január hó 24-én a Zenede dísztermében. Jegyek: Hegedűs és Sándor üzletében.

X Halász László zongoraművész egyetlen szólóestéje január hó 24-én a Zenede dísztermében. Jegyek: Hegedűs és Sándor üzletében kaphatók.

Anyakönyvi hírek

Születések: Nagy Antal hordár, fiú László. — Gagna Sándor földmives, I. Mária. — Márton József napszámos, leány Piroška. — Szabó Sándor napszámos, leány Sára.

Eljegyzések: Bodó János—Komádi Lidia. Zeidler Vilmos—Diószeghy Olga. Mendre Ferenc—Gém Zsuzsanna. Kun Sándor—Kozma Piroška. Sipos József—Zakar Julianna. Lefkovicz Már—Schvarcz Regina.

Halálozások: Klein Ervin 21 éves, Cserepey ucca 8. szám. — Rózsa István 41 éves, Keresztési ucca 29. szám. — Tóke Dénes 53 éves, Nyírbétek. — Özy. Friedmann Bernátné, 66 éves, Varga ucca 45. szám. — Özy. Weisz Dávidné 76 éves, Miskolcs ucca 8. szám. — Szabó Erzsébet 11 hónapos, Pesti ucca 4. szám. Oláh Sándorné 45 éves, Rákóczi ucca 7. szám. — Ladányi Gyula 18 éves, Sebészeti-klinika.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalat.
Dégenfeld-tér 4. szám.
Telefon: 11-85. szám.

— A péterfiauceai egyházzs, ma kedden délután hat órakor tartja rendes heti összejövetelét, az egyházzs tanácsstermében, (Kálvintér 17.) Előadást tart Váncsa Béla. Az összejöveteli órára mindenkit szeretettel hív a vezetőség.

X Ön tépi a haját, miért? Midő sincsek fölött rendelkezik. Nézzé át padlását, nagyapa, nagymama levelezéseinek bélyegeit, hozza be Springer foto- és papirkereskedésébe, pénzt kap érte.

X Könyvújdonságok: Katholikus Almanach 1931. Mécs: Üveglegenda. Drasche Amyr. Csathó: Katalin fürdő. Gulácsy: Pax vobis. Zilahy: A szökevény. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— **Filmbemutató és Adolf Pollák előadása a Szentföldről.** Hírt adtunk már arról, hogy folyó hó 26-án bemutatásra kerül a Tavasz Palesztinában című film. Egy kétezer éven át pusztává változott országból, kövekből és homokból melekedik ki, épül napról napra nagyobb, szebbé egy kultúr- és gazdasági közösség. A ma már semmin sem meglepődő embernek is szinte csodálatát kelti fel az a gigantikus szép munka, melynek eredményeként épül újra a Szentföld. Ezt az újonnan épülő földet hozza szemünk elé ez a nagyszerű film, élénk varázsolva egy keleti, mindenkinek szent földdarab nyugati tempót jóval felülmúló fejlődését, virágzó kolóniáival, falvaival és városaival. A film szünetében fogja előadását megtartani Adolf Pollák, a palesztinai koalíciós alap európai vezetője s így, mint a kérdés legalaposabb ismerője fogja megvilágítani a palesztinai építés alapjait. Adolf Pollák, aki Herzl Tivadarnak, a nagy Palesztina eszme megteremtőjének, annak haláláig titkára volt és így legközelebb állott hozzá, folyó hó 25-én, vasárnap délután hat órakor is tart a Pro Palesztina Szövetség tagjai és a Palesztina munka iránt érdeklődők részére egy előadást az Izr. hitközség dísztermében. (József kir. herceg u. 26. szám). Személyes emlékezősek Herzl Tivadarról címen. Rajta kívül felszólal még Léderer Ignác a Keren Kormány magyarországi vezetője is. A tanácsstermében tartandó előadásra beléptérfi nincs, míg a folyó hó 26. napján, este nyolc órakor az Apollóban a film bemutatásával egybekötött előadásra igen minimális. — ötven filléres és egypengős beléptérfiat szabott meg a rendezőség.

Meghalt a klinikán az öngyilkos betörő, aki a büntetéstől való félelmében a Nagyerdőben mellbelötte magát

A revolver golyója a gerincén okozott halálos sérülést.

Megírta a »Debreczen«, hogy néhány nappal ezelőtt a Nagyerdőben mellbelötte magát Ladányi Gyula 17 éves ácsstanuló, akit betörés miatt keresett a rendőrség. Ladányi ugyanis a Homok uccán betörést követett el Kohn Lojósánál, akitől egy ékszeres vaskazettát vitt el, de amikor megtudta, hogy a detektívek nyomában vannak, visszaküldte a kazettát az ékszerekkel együtt.

A detektívek azonban nyomában voltak Ladányi Gyulának, aki nagyon félt a büntetéstől és még az ismerősei előtt is hangoztatta, hogy ha a detektívek ráakadnak, lelövi a detektíveket is és önmaga-

gát is. Ladányi azonban nagyon félhetett a detektívekkel való találkozástól, mert kiment a Nagyerdőre és ott a forgópisztollyal mellbelötte magát. A golyó a jobb mellen keresztül hatolt be és a hát gerincén akadt meg. A súlyosan sérült fiút beszállították a sebészeti klinikára, ahol gondos ápolás alá vették, de hiába volt az orvosok minden igyekezete, Ladányi Gyula hétfőre virradóra meghalt. Ladányi Gyula holttestét átszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. Ladányi Gyula most már csak a másvilágon fog számot adni eltévelyedéséről.

— Szépen sikerült a gör. kath. Legényegylet kultúrdeputánja. Bensőséges keretek között rendezte meg az év első kultúrétjét a debreceni gör. katolikus Legényegylet, vasárnap este az egyesület, Vigkedvű Mihályuccai helyiségében, ahol ott láttuk a gör. kath. társadalom vezető egyéniségét is. A végig kellemes műsort Szesták Sándor, a legényegylet ügyvezető igazgatójának lelkes és nagyvonalú megnyitói beszéde indította el. Ezután Nagy Sándor a fiatal debreceni költő és zeneszerző műtálatkozott be, kinek neve nem ismeretlen a művészetért lelkesedők előtt, művei nagyrésze már előadásra is került s legutóbbi verseskötetével a »Más aratójával«, csak nemrég foglalkoztunk lapunkban. — A Dal az életéről c. lendületesen és mégis gondosan megzenésített verse, fájdalom melódiájának S. F. fiatal gondolkista engedte át hangszert, hogy hűrjai elzokogják a költő lélekből fakadt érzéseit. Ugy a szerzőnek, mint a gondolkistának és a szavalónak nagy sikere volt. Ezt követően egy felfigyelésre méltóan startolt egy fiatal költő, Veress Ferenc olvasta fel egyik legújabb versét, mely tele van egy még forrongó költőilek perszelő tüzével, de a kísérletezéseken már régen túl jutott a gondolkodó alaposágával. — Egy kellemes vígjelenetben Tinka L. és Szováti Ferenc szórtak szinte derűt a nézőtérre. Ezután Káplár Miklós tartotta meg érdekes előadását a festőművészet különböző irányairól, s magáról a festészet fejlődéséről. Foglalkozott az ó-görög festéssel, melynek szigorú hagyományait Cimabone és Giggattó, később a XIV. század végén a Flamand van Eyck testvérek törlik meg. Ezeknek a hagyományoknak, — mely nem engedte meg a természet utáni festést, — utolsó nyomait is kezdi eltüntetni a XV. század elején Olaszországban a renaissance. — A renaissance-stílus aztán elterjedt egész Európában. Az akadémikus festészet követte a barokk-kor, majd Bernrandt Rubens, Murillo megteremtik az egyéni stílust. De jönnek új irányok is, a naturalizmus, majd az impresszionizmus, mely megint végig járta egész Európát. A színhatásokra való törekvés elhozta a kubizmust és a mai korban uralkodó különböző irányokat. A népszerű festőművészt az előadásának a végén lelkesen ünnepelték. Valach Jolánka kellemesen csengő hangján magyar dalokat énekelt, melynek szépségeit zenekari kísérel festette alá. Bokor Piroška figyelemre méltó szavallal készséggel irredenta verset adott elő, melyet a halál közönség meleg tapsesóvel fogadott. Egy humoros jelenetben Petkó Jucika, Pongor Margitka és Tinka L. vették ki a részüket az ünneplésből. Tóth Nándor szavallata a költő erő ki-

fejezési formáit biztos kézzel rekonstruálta, a szavallótechnikájának szépségében pedig mindenki gyönyörködött. A kellemes hangulatban lefolyt kultúrétet Papp Gyula parochus, szeszéki tanácsos gyönyörű záróbeszédével ért véget, melyben köszönetet mondott Káplár Miklós festőművészek, Debrecen festőjének és a Hortobágy nagy költőjének kedves és közönséges előadásáért. Kellemes hangulatban a közönség még sokáig maradt együtt. (Nagy Béla).

— **Elszakadt a copfja és a mélységbe zuhant egy kínai artista.** Bécsből jelentik: A Práterben levő Centrál-cirkusz tegnapi előadásán izgalmas esemény történt, amely a zsúfolt ház közönségénél nagy hatást váltott ki. A varietészámok között van egy kínai artistacsoport, amely hajmeresztően vakmerő kötél-táncmutatványokkal szerepel. A közönség lélegzetfelfojtva látta, hogy a 25 éves Csing Fong, aki copfjánál fogva függött a kötélre, lezuhant a négyméteres mélységbe s összetört tagokkal terült el a porondon.

— **Két férfit s három gyermeket darabokra tépett a háborús gránát.** Milánóból jelentik: Egy földmivesember vigyázatlansága szörnyű szerencsétlenséget okozott San Pietro városkában, az Isonzo mellett. A paraszt gazda pincéjében ócskavasak között őrzött egy világháborúból visszamaradt löveget. Vasárnap a parasztgazda ócskéval az ócskavasak között turkált s ekközben a löveg szörnyű detonációval felrobbant. Nemcsak ak két embert szaggatta a vonat darabokra, hanem a pince fölött levő szobában játszadozó három gyermeket is.

— **Háromszáz halottja van Japánban a spanyolnáthának.** Tokióból jelentik Egész Japánban nagy influenza járvány dühög. A járvány méretei katasztrófálisak. Tokióban az elmúlt héten háromszáz ember halt meg influenzás megbetegedés következtében. Az orvosok szerint az úgynevezett spanyolnátha pusztít, amely 1918-ban már egyszer fellépett Japánban, akkor sokszáz halálos áldozatot követelt. A járvány terjedésének megakadályozására megtettek minden óvintézkedést s az iskolák nagyrészt is bezárták.

— **Szánalomból megölte gyermekét az anyja.** — halálraírték. Londonból jelentik: A törvényszék halálraírtéte Katherineen Wise, 37 éves munkálasszonyt, mert megölte legkisebb gyermekét. Az asszonyt, aki öt gyermek anyja, nemrég elhagyta a férje. A család a legnagyobb nyomorba került. A legkisebb párhónapos gyermek súlyosan megbetegedett s nagyon gondos ápolásra, tiszta levegőre lett volna szüksége. Az anyja azzal védekezett a

IDEGES EMBEREKNEK ÉS LELKIBETEGEKNEK

az enyhe, természetes „Ferenc József keserűvíz” rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyosok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben kapható.

törvényszéken, hogy nagyon megsajnálta a szenvedő apró gyermeket, — minthogy nem tudott segíteni rajta, megölte. Az esküdtek szótöbbséggel bűnösnek mondták ki a gyilkos anyát, akit azután a bíró halálraírtéte. Az ítélet kihirdetése után három női esküd felállott és bejelentette, hogy a halálraírtéte asszony áldott állapotban van. Az elnök erre intézkedett, hogy a halálos ítéletet csak a gyermek megszületése után hajtsák végre az asszonyon. A társadalom legszélesebb rétegeiben mozgalom indult, hogy kegyelmet esközöljenek ki a szerencsétlen asszony számára. A kegyelmi kérvényt elsőnek az összes esküdtek írták alá.

— **Itj. Kovács János és id. Kovács János képművészeti kiállítását a Déli-múzeum kiállítás termeiben. Nyitva délelőtt 10 — 1 óráig és délután 4—7 óráig.**

— **A Montj Kör ma este háromnegyedkilencórától kezdettel összejövetelt tart a Gamberinus különtermében.**

— **Tizenöt napos ologházra ítélték.** Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Kántor Margit, Csengerly ucca huszonegy szám alatti manikűr szalonjában meghalt Bausch Olivér kúriai bíró. A főkapitányság a halálessel kapcsolatosan megindította a nyomozást. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kúriai bíró szívizélhűdésben halt meg. A főkapitányságon Kántor Margit szerepét is tisztázták. Olyan adatok merültek fel, amelyek alapján a rendőrbírság tizenöt napos ologházra ítélté Kántor Margitot.

— **Titkos háremek után kutatnak Törökországban.** Sztambulból jelentik A török rendőrség erősen érdeklődik titkos háremek után. Öt év óta tilos Törökországban egyenél több feleséget tartani. A régi poligamikuss családokat nem bontották meg, de a törvény életbelépte óta senki sem vehet feleségül egyenél több nőt. Kiderült azonban, hogy igen sokan megszegték annak a törvénynek a parancsait és még ma is sok ember él három, vagy négy asszonnal házasságban. Ezeket kutatja most a török rendőrség s a törvény megszegőire súlyos büntetés vár.

— **A szegény ember megrázó tragédiája.** Mezőtúrról jelentik: Sidó András felesége a szolnoki bába-képezdeben élet-halál harcot vívott. Férje, szépsége miatt nem tudta az asszonyt meglátogatni. Amikor Sidó nének halálhíre jött. Sidó jegy nélkül felszállt a Szolnok felé induló vonatra. Jött a kalauz, erre Sidó a robogó vonatról leugrott és neki végődött a vasúti töltés egyik táviró oszlopának, ahol eszméletlenül terült el. Haldokolva szállították a szolnoki kórházba.

VARROGEP

JAVÍTÁS

SZAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Debrecen, Piac-téca 79. sz.

SPORTHIREK

Az újpesti verseny revansmérkőzése lesz a DMTE január 31, február 1-i Kovács Gyula vándordíjas birkózóversenye

Most, hogy a nagy érdeklődéssel várt újpesti városi bajnokságért rendezett hatalmas verseny vasárnap befejezést nyert, ahol a birkózósport favoritjai úgyszólván teljes számban indultak, s az egész ország sportkedvelő közönségének figyelmébe a Debreceni Munkás Testdítő Egyesület, január hó 31. és február hó első napján tartandó országos Kovács Gyula vándordíjas birkózó versenye felé fordul. Ritkán adódik ugyanis ilyen kedvező alkalom arra, hogy két országos verseny ilyen gyors egymásutánban kövesse egymást. A DMTE országos versenye ezek szerint mintegy revansmérkőzése lesz az újpesti versenynek, amely súlyban és jelentőségben csak emelte ennek a hatalmas versenynek az értékét, mert mindazokat a versenyzőket, akik indiszponáltságuk, vagy pillanatnyi kondícióhanyatlásuk következtében az első helyről lemaradtak, fűti a revans vágya, amely mellett hogy a leg-erősebb küzdelmeket biztosítja, olyan sportélvezetet ígér, amelyre ritkán nyílik alkalom.

Az Újpesti Torna Egyletnek fontos érdeke fűződik ahhoz, hogy ezt a versenyt megnyerje, mert győzelme esetén a DMTE klasszikus vándordíja végleg a tulajdonába megy át s ezért ugyanazt a csapatát küldi le erre a versenyre, amellyel most nyerte meg Újpest város bajnokságát, az FTC és az MTK, hasonlóan elsőrangú gárdája előtt.

A DMTE vezetősége élén Kovács Gyula díszelnökkel mindent megtesz a verseny sikere érdekében s a közeli napokban már olyan nevekkel fog a közönség elé lépni, amely vidéki viszonylatban a legnagyobb szenzáció erejével fog hatni.

-oOo-

VERSENYKIÍRÁS.

A Debreceni Torna Egylet 1931. évi február hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az egyesület Magoss György-tér 9. (volt Péterfia uca 76.) szám alatti tornacsarnokában országos ifjúsági birkózó versenyt rendez 5 súlycsoportban a következő feltételek mellett:

1. Súlycsoportbeosztás: pehelysúly 55 kg., könnyűsúly 60 kg., kisközép-

súly 65 kg., nagyközépsúly 70 kg., nehézsúly 70 kg-on felüliek részére.

2. A verseny a Magyar Birkózók Szövetsége szabályai szerint rendezetik s azon az 1912 vagy azt követő években született s a szövetség által igazolt versenyzők indulhatnak. A versenyző születési évét kívánatra hiteles születési anyakönyvi kivonattal kötelesek igazolni.

3. Az egyes súlycsoportok győztese egyesületi ezüst, második helyezette ezüstözött bronz s a harmadik helyezett pedig bronzérmel nyer.

4. Nevezési határidő 1931 február 2. Ezen időn túl, valamint nem szövetségi nyomtatványon eszközölt benevezések el nem fogadottnak.

5. A benevezések a Magyar Birkózók Szövetsége címére Budapest, V., Alkotmány uca 3. küldendők.

6. Nevezési díj személyenként 50 fillér, mely összeg a mérlegelésnél fizetendő.

7. Mérlegelés a verseny színhelyén délelőtt 9 órától.

Steinfeld István s. k. egyesületi elnök, Dr. Való Antal s. k. egyesületi főtitkár, Stern Ferenc s. k. szakoszt. előadó. Látta a MBSZ keleti kerületi részéről: Kellner Tibor s. k. kerületi előadó. Jóváhagyta a Magyar Birkózók Szövetsége részéről: Hegedűs s. k. főtitkár.

BUDAPESTEN MÁR MEGINDULT A TRENING.

A legtöbb budapesti egyesület vasárnap már tréninget tartott, hogy a közelgő bajnoki szezonra előkészüljön. A Hungária délelőtt trenirozott és a csapat valamennyi tagja pompás kondícióban van. Nehéz dolga lesz a Bocskaynak február 22-én. A Fradi még pihen, mert a Ferencváros valamennyi játékosának szabadságot adott vasárnapra. Ugyancsak pihentek még az újpesti játékosok is. A Budai 11, Nemzeti, Kispest és a III. ker. FC játékosai azonban treniroztak.

A Bocskay csapata kedden tartja első tréningjét és rendes tréning lesz csütörtökön is, mivel a csapat pénteken utazik Prágába a Spárta mérkőzésre.

A készáruipiacon igen nehézkesen indult meg a forgalom, mert a kereslet és a kínálat egyaránt rendkívül csekély. 79 kg-os buza a felsőtiszai és a dunántúli állomásokról 13.90—13.95 pengőért kapható budapesti paritásban. Pestmegyei rozsból nincs kínálat, nyírségi rozstól 10.20 pengőért kötöttek budapesti paritásban.

A takarmányipiac irányzata gyengülésre hajlik. Zabot 10 05 pengőért kínálnak budapesti paritásban, takarmányárpat 14—14.50, dunántúli tengerit 11.80—11.90 pengőért ajánlanak budapesti paritásban.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A hétfői sertésvásáron a kövér piac a felhajítás nagy volt. Körülbelül 600 darab. Az irányzat és a kereslet közepes. Az árak 1—2 fillérrel estek kar-kint. Hízott sertés 1.08—1.08 P. Közepes 1.04 pengőtől felfelé, silány 90 fillérről kezdődött.

A sovány piacon 800 darab volt a felhajítás. Élénk kereslet mellett öreg nehéz hízónak valóért 1.10—1.20 pengőt fizettek. Silldő 1.30—1.45 P. volt.

MÁTÉSZALKÁN JANUÁR 26-ÁN LESZ AZ ORSZÁGOS VÁSÁR.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltségét, hogy Mátészalkán a legközelebbi országos vásár mindennemű állatfelhajítással 1931. évi január hó 26-án lesz megtartva.

Egyben értesítjük, hogy a következő országos vásárok folyó évi március hó 16-án, április hó 20-án, július hó 20-án, szeptember hó 28-án és november hó 16-án lesznek megtartva. Ugyanakkor lesz a kirakodóvásár is.

Heti vásár minden szerdán mindennemű állatfelhajítással.

HIRDETMEŊY.

Debrecen sz. kir. város gazdaságából 12 (tizenkettő) darab hízott ökrök kerül eladásra zárt ajánlati árverés útján. Az ajánlatok beadásának határideje 1931 január 24-én déli 12 óra.

Az árverési feltételek Debrecen sz. kir. város gazdasági intézőségénél, Debrecen, gróf Degenfeld-tér 5. sz. alatt tekinthetők meg, az eladásra számt hízott ökrök pedig a város szikgáti gazdaságában, Bellegelő 415.

Intézőség.

42694—1930. I.

KIADÓ VÁROSI LAKÁS.

A Szent Anna u. 10—12. számú bérházbeli I. em. 1. számú három szobás lakás (jelenleg dr. Buday Sándor kir. törvényszéki bíró lakja) 1931. évi május 1-től 1932. évi április 30-ig terjedő időre bérbeadó.

A bérbeadás tárgyában 1931. évi január hó 29-én, csütörtök délelőtt 9 órakor a Városháza kistanács-termében nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kikiáltási árat is feltüntetett árverési feltételeket a Városháza. I. em. 35. sz. helyiségben naponta és 14 óra között lehet megtekinteni.

Polgármester.

FELHÍVÁS AJÁNLATTÉTELRE.

A Miasszonyunkról nevezett szegény iskolánövérnek rendjének Debrecenben, Szent Anna uca 24. sz. telkén lebontásra kerülő 2 darab istálló és egy raktárpépület elbontására versenytárgyalás tartatik. A bontásból kikerülő minden anyag a vállalkozó tulajdonába megy át, aki tartozik azokat, valamint a kikerülő szemetet haladéknélkül elszállítani. Az épületek a talajszintig bontandók el. A bontás a munka elnyerésétől számított 15 nap alatt elvégzendő és a telek további 8 nap alatt feltakarítva átadandó.

Minden a munka elvégzésére vonatkozó felvilágosítás a Svetits-intézet igazgatóságától nyerhető.

A versenytárgyaláson részt vehet minden magyar honos, megfelelő képesséssel és iparengedéllyel bíró vállalkozó. Az ajánlatok zárt és lepecsételt borítékban 1931. évi január hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be a Svetits-intézet igazgatóságához, amikor bizottságilag felbontatnak.

Debrecen, 1931. évi január hó 18-án.

A Miasszonyunkról nevezett sz. iskolánövérnek rendjének debreceni főnöknője.

ASINGER VARRÓGÉPEK MÉG A LEGJOBBAK!

Tűzifa eladás

Folyó hó 21-től (szerda) kezdve, akác tűzifa, hasáb- és dorongfa kapható a legutóbb megállapított alacsonyabb áron, a Simonyi-uti fakitermelő helyről.

Jelentkezni lehet a városi kerületben, Nagyerdő 15.

Gazdasági és erdészeti ügyosztály.

A PRÓHÍRDETESEK

Levelezés

Vidéki uriember független uriaszony nagy leány isrettségét keresi szórakozás céljából. „Házasság nincs kizárva” jelígre a kiadó továbbít. 1680-1-22.

Házasság

Férjhezmenne kinevezett hivatalnokleány. Levelet „Hóvirág” jelígre a kiadóba. 1662

Huszonygyéves szőkeleány férjhez menne egy barna vasútas-hoz. 5.000 pengő hozománnyal. „Gyöngyvirág” jelígre 1686

Huszonygyéves leány férjhez menne egy intelligens soffőrhöz. 3.000 pengő hozománnyal. „Halvány” öszirózsa jelígre. 1686

Alkalmazást keres

Hentes sertésvágást elvállal — Timár u. 26 1455

Alkalmazást keres

Házvezetőnői állást keres magános özvegy nő, ki a háztartás minden ágában jártas, magános úrnál. „Munka kedvelő” jelígre a kiadóba. 1678

Perfekt

német és egy magyar-német gyermekkiaszony, hosszú bizonyítvánnyal február hó elsejére állást keresnek Horváth Mária Sopron Mikes Kelemen uca 6. 1642

Alkalmazást nyer

Mindenes szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal február 1-ére felvétetik, jelentkezni lehet a kiadónál. xx-v

Keresek

urhölgyet és urat, ki akvirálást jutalékért elvállal. Érkekezni Péterfa-u. 42—44. évi kezdetben. 1698

Férfiuba mosást elvállalok. Simonffy u. 5. szám 1567

Cselédleány 14—15 éves felvétetik gyerekekhez. Eperkert u. 11. b. 1670

Kifutóleány felvétetik, Szent Anna uca 1. szám. Piskolty szalóizlete. 1694

Alkalmazást nyer

Tehenész bajtárt nőtlen, bentkosztos — keresünk azonnalra, aki már fejőstehenek mellett volt, éves gazdasági cseléd, fejni jót tud s akít tejnek gépekkel való feldolgozására megtanítani lehet és egy évre leszerződik. Gazdaság Debrecentől 27 km-re van. Az illetők jelentkezhetnek Derzsy Kálmán, Hatvan u. 24. sz. alatt, d. u. 5 óra után. xx

Keresz felvétetik. Jelentkezni Hunyadi u. 1. szám. 1653

Bútor

Eladó költözés miatt két szoba, különféle bútor-darabok egyenként is, Simonffy uca 17. (sz)

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A legutóbbi lanya érdeklődéssel szemben a határidőüzletben a tartózkodás úgy az eladónál, mint a vásárlónál üzlettelenségre kárhoztatta az ügynököket. A külföldi tőzsdékről érkezett hírek sem változtattak ezen a visszavonult magatartáson, úgyhogy a hétfő délelőtti üzlettel teljesen elmaradtak, magánforgalom nem alakult ki. A vállalkozási kedv hiánya a tájékoztató árfolyamok tekintetében is éreztette hatását.

A névleges árfolyamok változatlanul a szombatiak voltak a hivatalos forgalom megkezdése előtt, mert a piac a liverpooli árjegyzésektől tette függővé az üzletkötéseknél engedélyezett árakat. A márciusi buza 14.40, a májusi 14.78 pengő volt, a magyar rozs márciusra 16.63 pengő, májusra 16.63 pengő, júniusra 16.63 pengő, júliusra 16.63 pengő.

A határidőpiac kötése: magyar buza májusra 14.70 pengő.

Üzletemből
visszamaradt gyönyörű úriszoba, ebédlő, háló, konyhaberendezés és hálók, egyes darabok is kaphatók. Hunyadi u. 26. szám, bejárat Erzsébet uca 50. szám. 1699

Antik fotelek, teljes garnitúrák, vitrinek, komók, könyvszekrények szekrények kaphatók, Hunyadi u. 26. szám. Bejárat: Erzsébet uca 50. szám.

Gazdasági eszközök

Egy szivattyús kut eladó a esővekkal. Csapó u. 36.

Gazdasági gépvárban készült cséplő garnitúra teljes felszereléssel, gőz 4 lóerős és 6 légkörös, értekezni lehet Kovács István Baross uca 706., Nagyléta 1659

Elelmiszer, ital

„Eli” étkező Bika mellett, Piac u. 9. ulvarban. Kötő és olcsó házikós reggeltől vacsoráig. Kihordás és bentékezés. 15h—II—17.

Zamatos újlétai bor, literenként olcsón kapható, Zöldfa uca 14-a 1685

Fajtisza rizling bor, kis tételben is kapható, Rákóczi u. 12. szám. 1690

Oktatás

Gyorsírást, gépirást, kipróbált, s könnyű módszerrel tanítok. Darabos uca 1. első emelet. Található vagyok félelgtől félkettőtől este félhétig. 1286. I—20-ig

Gyorsírást és gépirást, olcsón, új rendszer szerint, rövid idő alatt tanít Naményi, Piac uca 26 B). harmadik emelet. Passage, Gambinussal szemben. Gépirás gyakorlatok útbaigazításokkal. X—I—31

Iroda

Irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas 2 ucai földszinti szoba előszobával kiadó. Ugyanott egy szobás, emeleti, udvari modern lakás 1931 május 1-ére kiadó. Szent Anna u. 9. 1454

Ajánlat

Hímzést monogrammot, gomblyuk kötést vállalok — Rothermere u 59 1668

Paplant varrni házhoz is megvelek. Hívásra megjelenek paplanvarroda, Péterfia u 15. szám. 1691

Bőrkabátokról, férfi és női, úgyszintén vízhatlan festésekről és javításokról kérjen árajánlatot. — Szállítás részleteire is. Csordás bőrruhagyár, Szeged. 10-h—1-20

Magyar játékkártya 32 lapos nagy alakban reklámára 1.40 P. Modiano cigarettahüvely 10 doboz 2.50 P. Modiano cigarettapapír 5 drb 32 fillér. Piac uca 64. sz. trafikban. 17—2—18

Szemüveget orvosi receptre készít, Nagy lásztzerész, — Pauló vésnök, bélévző készítő sé látszerkeskedőnél, Piac uca 73. 12 h 1—19

Patkányt, egeret, polskát, svábogarat biztos hatású, szabadalmazott irtószerszerrel leghamarabb kiirtatja ha az erre alkalmas irtószereket legolcsóbban beszerzi — Stern festéküzletében, Piac u. 10. — Bikával szemben

Tenyésztojásért ne fáradjon messze, beszerezheti a csapó-uccai villamos végállomástól alig 10 percnvire levő Apafai fajbaromfi-telepen. Hadházi uti sorompónál. Leghorn jércék is kaphatók. 1674

Jeget minden mennyiségben veszek. Reichmann, Széchenyi u. 22. 1665

Házikoszt elsőrendű izletes ebéd és vacsora jutányos árban kapható. Varga uca 24. 1660

Három vagy négy urat valódi finom kosztra elvállalnék, nem hamis koszt. Privát ház, idősebb magános négy jelentkezőnek azonnal. Csapó uca 21. keresztépület. — 1672

Gallérokat, ingeket, legszebben, — legolcsóbban 4 nap — alatt tisztítok Ruhafestés, tisztítás. Budapesti képviselő. Simonffy uca 7 sz. 540—II—3

Kárpitos házakhoz ajánlkozik. — Ocska diványokat, hencserket veszek. Oláh, Bethlen u 41. 1662

Hócipő- javítás legolcsóbban, hócipők talpalása bevált krupponból 3 P. — Kovácsnál, Werbőczy 2. 1602

Eladó cirka 100 mázsa elsőrendű lucerna és széna azonkívül szalma és tőrek vágóhidnál Diószegi uti 201. tanvámon. Értekezni Zöldfa uca 1 Molnárnál. 1677

Kombiné, női ingvarrás 80 fillér. — Férfiing egy pengő husz Paplanlepedő egy pengő ötven Kézi és géphímzés olcsón Sas uca kettő. h 6—v

Hölgyelm Figyeljen ide. Megérkeztek a legújabb kalap-újdonságok. Nagy vászték, olcsó árak. — Lilly kalapszalón, (Meggéháza mellett. 1400

Tört aranyat, fogaranyat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybevéltő. Simonffy uca 7. szám. 1037-II-9

Poloskairást éiággázzal vagy szabadalmazott folyadékserrel és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom, poloska, sváb és patkány irtószere kapható Kossuth uca 47. Telefonhívó 845. Nánássv. 1466

Minjekinek érdeke! Igen előnyös árban vásároltam egy tétel szövetet, férfi ruhákra, s felöltőkre, prima minőségű sötétkék, fekete gyapjú szöveteket, csikos nadrág anyagokat, csoda olcsón árusítom, míg a tételből tart. — Bathvány uca 13. sz. udvarban. 1229

Kereslet

Gyermektelen házaspár keres két árva 12—13 éves leányt, akik házi munkában se gédkedzőnek. Értekezhetni Bethler u. 53. 4. ajtó. 1664

Kiadó lakás

Egy szoba, konyha, fűkamara 1-re kiadó, Homokkert, — Ovoda uca 5. 1684

Ujonnán festett nagy szoba, előszoba, konyha kiadó, s mellékkeliségekkel. — Csokonai uca 10. 1695

Egy udvari szoba kiadó, — Csanó uca 74. sz. alatt. 1672

Egy ucai szoba, konyha jószágtartással február elsejére kiadó. Vigkedvő M u. 52. szám. 1462

világos padolt pince zoba és kamara kiadó. József kir. herceg-u 9. 1697

Kiadó lakás

két szobás

Két szoba, esetleg három, fűrdőszoba, előszoba, konyhában vízvezeték van. teljesen magános udvar elkerítve, sertés-és baromfitartással kiadó Vendég u 40 1667

Kétszobás lakás Kossuth 45 kiadó. Értekezni Kossuth 15. 11h-I-vv.

Egyszobás, konyhás lakás, pincével. padlással, azonnal kiadó. Simonffy uca 39. szám. X—I—18

Kettő szoba és konyhás lakás, február hó elsejétől kiadó. Bercsényi uca 19. sz. 1403—I—23-ig

Idősebb vagy fiatal párnak butorozva két egymásba nyíló szoba kiadó, egy ket lehet konyhának. Csapó uca 21., kereszt épület. 1673

Kétszobás teljesen modern új lakás mellékkeliségekkel 300 öles telekkel Kassai út 38. május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Arany János u. 11. II. lépcső. 140 I-25

Kiadó lakás

három szobás
Kiadó ucai háromszoba előszoba és pincekonyhás lakás, udvari két szoba konyhás lakás, Bercsényi uca 38. Értekezni lehet Csapó uca 98. szám. Szilágyi hentesnél. 1598-II-1-ig.

Háromszobás lakás Kossuth u. 39. alatt kiadó 1526

Hatvan uca 18. szám alatt II. emeleti háromszobás, fűrdőszobás modern lakás kiadó, május 1-ére, dr. Sebestyén, Piac uca 49. szám. 7 h vv

Kiadó lakás

nagyobb
Piac uca 5. sz. házban félemeleti ötszoba mellékkeliségekkel május 1-re kiadó, egyúttal vagy megosztva. Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében piac uca 57. sz. 1352—1—31

Ötszobás modern lakás, második emeleten, 1931. május elsejére kiadó. Kossuth uca 8. szám. Sas uca 4. sz. Házgondnok. 1331—1—28-ig

Butorozott szoba

Kiadó egy udvari butorozott szoba, Rákóczi uca 5. Ugyanott egy kis hely dologért. 1400

Csinosan butorozott szoba 1—2 személyre azonnal kiadó. Széchenyi uca 34. 1671

Kálvintér 3. Különbejáratu két egymásbanyíló butorozott szoba kiadó. Cim: Győri fűszerüzlet. 1675

Butorozott szoba, teljesen különbejárattal, kapukulccsal kiadó, Fűvészkert uca 12. szám. II. em. 1689

Különbejáratu csinosan butorozott szoba azonnalra is kiadó, Timár uca 25. szám, első ajtó. 1692

Különbejáratu ucai butorozott szoba, magános udvarban kiadó dísz rének is, Szappanos uca 27. Értekezni Péterfia 43—44. szám., étkezdében

Központhán butorozott szoba kiadó, Kálvintér 13. sz. harmadik emelet, 2. a. 1683

Egy csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Kossuth u. 51. 1676

Különbejáratu ucai butorozott szoba egy-két személy részére is kiadó. Simonffy-u. 17. 1476

Kétágyas csendes tiszta különbejáratu ucai uriszoba kiadó. Eötvös uca 9. 1485

Különbejáratu butorozott szoba esetleg teljes ellátással február 1-re kiadó. Hatvan uca 1. II. emelet 41. R. I. 22.

Különbejáratu butorozott ucai szoba lakónélküli udvarban — kiadó, Bercsényi uca 37. szám. 1585

Különbejáratu butorozott szoba vilápvilágítással, teljes uri ellátással azonnal kiadó. Varga uca 24. 1661

Atadó üzlet, vendéglő

Forgalmas koresma kassai út 24. zsbvássárral szemben eladó. Megtudható a helyszínen 1373

Jömenetei sütőde azonal kiadó. Monostorpályi út 52. 1377

Varrógépek, szabógépek, szücsgépek szabóollók, olcsón eladók, Csokonai uca 10. szám. 1696

Biztos megélhetést nyújtó fiók uri fodrász üzletem 250 P-ért eladó. Hajduböszörmény, Tisza István uca. Balogh Zoltán. — 1669

Vendéglőmet 8 vagy 10 évre jogfolytonossággal kiadom, — esetleg házzal eladom. Négy ivószobával, nagy táncteremmel téli és nyári fedett kuglizó. — Tóth Imre, Püspökkladány. 1663

Bolthelyiség, tizenöt pengő bérrrel kiadó, Széchenyi uca 18. szám. Értekezni lehet az első lakásban. 1693

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség, igen olcsó bérért kiadó. Barmely célra alkalmas Eötvös uca 66. szám. (bj)

Csapó uca 6. szám alatt modern üzlethelyiség, (volt Kanceler-féle) portállal és üzleti berendezéssel hozzártató udvarhelyiséggel, február hó 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad: dr. Sebestyén ügyvéd, Piac uca 49. sz. 5-h vv

Legjobb helyen agyobb üzlethelyiség mindenre alkalmas kiadó. Piac 75. szám. 1560

Hatvan uca 18. szám alatti sarokházban, modern sarok üzlethelyiség, három lakattal, május 1-ére kiadó. Felvilágosítást ad: dr. Sebestyén ügyvéd, Piac uca 49. sz. 6 h vv.

Üzlethelyiség, központhán, olcsón kiadó, irodának, nyomdának, lerakatnak, s hentesnek, fűszeres, s műszerész-, villany-, s vízvezetéknek, szabósnak, varrodának, s mosodának, vagy bármilyen célra alkalmas, Fűvészkert uca 14. 1294

Ingóság eladás

Eladó két darab Kaiseri 145x0.80, 2 darab 160x100 Eskisehri, egy darab 195x115 Kaiseri, egy darab 280x220 Usaki török szőnyegek, elütázás miatt, Csapókeri Kinizsi uca 69. 1617

Irógép használt, jó állapotban igen olcsón eladó Piac uca 30. Trieszti. 1613

Eladó ház

Eladó haláleset miatt igen előnyös áron Varga u. 27. számú ház. Értekezni dr. Simon ügyvédnél — Piac 81 C. 1339

Házvevők egy új palatetős, villaszerű családiház, adómentes, eladó. Van rajta két szoba, előszoba, konyha, speiz, felszerelt gazdasági udvar. Teherrel, kevés pénzzel átvehető. Esetleg kisebb belvárosival elcserélem. Kincseshegy, Szegedi Gergely uca 4. szám. K.

Villaszerű adómentes ház, (két szoba, előszoba, stb). 573 négyzetöglő gümölcsösrel eladó, vagy kisebb házzal elcserélném, Töhötöm uca 24. szám. p

Kisebb házak. villamos közelében, — 500—600 pengő lefizetéssel és további olcsó kamattal azonnal átvehető. Megbizott Böszörményi, Kossuth u. 8. szám. 972 I 28

Varga u. 9. sz. ház azonnal eladó. Értekezni II. 1345.

Földbérlet

Bérletet keresek, jó homokföldön, 50—100 holdig, jó tanvával, azonnali átvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatába, „Jó bérlet” jelleg alatt. X—I—18

Eladó állatok

Egy kottló eladó. Faragó u 16. szám. 1688